Ds. H Veldkamp

KERKGANGERS

www.christelikemedia.org

I TWEE KERKGANGERS

De Farizeeër

De Here Jezus heeft eens een gelijkenis gesproken, waarin iets verteld wordt over twee kerkgangers. Ze gingen allebei naar Gods huis en ze hadden beiden hetzelfde doel: ze gingen er heen om te bidden.

Als twee hetzelfde doen, is dat nog niet hetzelfde! Er blijkt ook in dit geval een reusachtig verschil te bestaan tussen die twee. Met de man die het meest opviel, en die in de gelijkenis ook het eerst aan het woord komt, gaan we nu eerst kennis maken. De andere kerkganger komt later aan de beurt.

Van nummer één zegt Jezus, dat "hij stond, en bad dit bij zichzelf: O God, ik dank U, dat ik niet zó ben als de andere mensen, rovers, onrechtvaardigen, echtbrekers, of ook als deze tollenaar". "Deze tollenaar" was dan, zoals u al begrepen hebt, kerkganger nummer twee.

Nummer één stond dus, en u ziet hem al staan. Hooguit in z'n volle lengte. Hij knielt niet in het heiligdom, maar hij staat er. Iedereen mag hem zien en iedereen mag naar hem kijken. Hij heeft niets te verbergen voor God of voor de mensen. Als hij helemaal naar voren is gelopen, en eerst nog even rondgekeken heeft of iedereen hem wel ziet, gaat hij bidden. Hardop, want Gòd moet niet alleen horen wat hij te zeggen heeft, maar de mensen ook.

We zullen later van die tweede kerkganger een gebed van zes woorden horen, maar deze eerste is niet zo gauw met God klaar, of liever: God is niet zo gauw met hèm klaar. Hij heeft God heel wat te vertellen. Niet te vragen, maar alleen maar te vertellen.

Het eerste is: "Ik dank U, o God, dat Ik niet zo ben als de andere mensen".

Wij schreven "Ik" met een hoofdletter, omdat wij mogen aannemen, dat dit volkomen in de geest van de geachte spreker is. We zullen dat "Ik" trouwens nog vele malen tegenkomen.

Die "andere mensen" zijn het "mensdom", waar onze brave kerkganger maar eens over zuchten moet. Wat is dat mensdom toch slecht! In zijn oog allemaal dieven en onrechtvaardigen en overspelers. 't Is wat te zeggen tegenwoordig met al die slechtigheid.

Daar moet hij over zuchten, zei ik zo pas, maar dat is toch niet juist. Hij zucht niet en steekt ook geen hand uit om ze uit die modderpoel te halen. Hij vindt het wel best. Want als al die "andere mensen" op hetzelfde niveau stonden als hij, dan was er immers niets meer te pronken. Dan viel hij niet meer op! Nu valt hij wel op. Hij is geen dief en geen diefjesmaat. Hij knijpt de kat niet in het donker. Hij is eerlijk en geeft ieder het zijne. Hij is de trouwe echtgenoot en kijkt zelfs niet naar andere vrouwen.

Na zichzelf zo een goedkeurend klopje op de schouder te hebben gegeven, gaat de bidder verder.

De Here moet niet alleen weten wat hij niet doet, maar ook wat hij wèl doet.

Nu, dat is dan dit: Ik vast tweemaal per week. Dat was reusachtig! Voorgeschreven was voor de Jood maar éénmaal per jaar, en deze man doet het tweemaal per week! Hij maakt dus heel wat overuren in de dienst van God.

En voorts: Ik geef tienden van al mijn inkomsten. Ook al meer dan hij wettelijk verplicht is. Hiermee is het "gebed" uit. Ziezo, dat weet God nu maar weer. De man is diep onder de indruk van zichzelf gekomen, en hij is er van overtuigd, dat deze opsomming van zijn deugden ook niet nagelaten zal hebben, diepe indruk op God te maken.

Eigenlijk had deze man God nog veel meer kunnen vertellen, maar hij vindt het voor ditmaal

welletjes. Dus is het gebed uit.

Heeft hij wel gebeden? Nee, natuurlijk niet! Er staat in de Bijbel: "hij bad dit bij zichzelf". Letterlijk, tot zichzelf. Hij heeft zichzelf aangebeden, want hij vond dat hij het reusachtig met zichzelf getroffen had. Hij begon zijn "gebed" met: o God, Ik dank U, maar hij bedoelde eigenlijk, dat God hèm wel bedanken mocht, dat Hij zo'n nauwgezet dienaar had. Wel gefeliciteerd Here, dat U mij tenminste nog hebt, terwijl al die andere mensen U niet eens meer groeten.

Die "tollenaar" waar we later van horen zullen, vond dat hij bij God in de schuld stond, maar déze kerkganger is van oordeel, dat God bij hèm in de schuld staat. God zal immers de rente moeten betalen voor wat hij nu allemaal weer op de hemelse spaarbank heeft laten bijschrijven.

De man heeft niet gebeden, maar gerekend. Zijn tegoed op de hemelse spaarbank is weer aanmerkelijk gegroeid.

Wanneer je als deze Farizeeër (want dat was hij) naast een hoer of een tollenaar gaat staan, dan win je 't al gauw in lengte en ben je allicht een paar decimeter groter. Dat is de *horizontale* rekening. Maar als God gaat meten, doet hij het *verticaal,* en dan blijft er voor Gods heilig oog van zo'n stuk braafheid en vroomheid geen zier over. Dan zegt God: het vasten, dat Ik verkies, is niet dat je je eten laat staan, maar je zonde. Dat je de hongerige voedt en de naakte kleedt. Dat was er in de opsomming van de Farizeeër niet bij. Er was helemaal geen liéfde bij. Daarom luidt Gods oordeel: gepleisterde graven, maar van binnen dood en doodsbeenderen. Alleen wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waarde en blijft eeuwig bestaan.

U vindt die Farizeeër waarschijnlijk een misselijk ventje. Wij ook! Iemand die zichzelf aanbidt en de schijn aanneemt dat hij God aanbidt, is een huichelaar.

Farizeeër en huichelaar hebben dan ook zowat dezelfde klank.

Maar nu moet u oppassen.

Als u nu zegt: Ik dank U, o God, dat ik niet ben als die Farizeeër, vaart u in hetzelfde schuitje.

En als u nu zegt: Als er zulke Farizeeërs in de kerk zitten, kan ik er beter niet komen, want ik doe daar niet aan mee, dan hebt u 't al weer mis.

Want het is niet: òf huichelen òf met alles breken. Maar het is zó: òf een Farizeeër wezen òf je bekeren.

En dan zou ik tenslotte willen dat er wat meer Farizeeërs waren. Ik bedoel: mensen die het heel nauw nemen. Correcte mensen, die de sabbath heiligen en de Schrift bestuderen, en puriteinen zijn in hun levenswandel. Dat was de goeie kant.

Daar had de Here Jezus niets op tegen. Laten we dus zeggen: Farizeeër, niet alleen met een vroom gezicht, maar ook met een vroom hart. Farizeeër met een tollenaarshart.

De tollenaar

De tweede kerkganger is een tollenaar. De tollenaars waren de zware jongens van die tijd. De gangsters. Ze worden voortdurend in één adem met de hoeren genoemd. De tollenaars kenden de hoeren en de hoeren kenden de tollenaars. Die laatsten waren de bloedzuigers van Israël. De collaborateurs! Ze wilden maar één ding, d.i. geld zien. En of er bloed aan dat geld kleefde kon hun niets schelen. Of ze de beurs van een magnaat wat lichter maakten of die van een arme weduwe, was hun gelijk.

Zo'n tollenaar ontmoeten we nu in de kerk.

De man gaat ook al bidden.

U merkt, dit geval wordt moeilijker.

Die Farizeeër is tenslotte een vrij ongecompliceerde figuur. Daar kijk je zomaar doorheen. Dat hij naar het heiligdom ging was niets gek. De Farizeeër hóórt bij het heiligdom. Daar is hij kind in huis. Maar wat doet die schobbejak van een tollenaar hier? Zulk soort pleegt de kerk voorbij te lopen. Bidden doen ze helemaal niet meer.

Hier is een tollenaar die gaat bidden.

Het is een vreemd geval.

Hij is natuurlijk niet uit vrome sleur naar de kerk gegaan. Hij is er heen gedréven. Hij moet, en hij wil ook wel, en toch ook weer niet. Hij durft eigenlijk ook niet. Dat merkt u direct bij z'n binnenkomst in die vreemde omgeving. Hij blijft schuchter helemaal achteraan staan. Hij durft z'n medekerkgangers nauwelijks in de ogen te kijken. Hij durft God nog minder in de ogen te kijken. We lezen: "hij wilde zelfs z'n ogen niet opheffen naar de hemel". Hij komt hier niet, om zijn tegoed op de spaarbank aan te vullen. Hij hééft geen tegoed. Hij heeft alleen maar schuld. Zo'n ontzaglijk grote schuld, dat hij de kwade dampen van de hel al ruikt. Daar heeft hij 't zo benauwd onder gekregen, dat hij in één bange wilde kreet om genade roept. Hij heeft voor God niets uit te stallen dan alleen een verzondigd leven.

Nu roept hij: o God, wees mij, zondaar, genadig.

Hij heeft eigenlijk gezegd: wees mij, de zondaar, genadig! Zoals de Farizeeër niemand kende die zo braaf was als hij, zo kent deze tollenaar niemand die zo schuldig is als hij. Hij was evenzeer bezeten door z'n zonde als de Farizeeër door z'n heiligheid. Hij is de enige zondaar en de grootste zondaar in Gods wijde wereld.

Het gebed van de Farizeeër is niet verhoord. Dat kon ook niet, want er was niets gevraagd. De tollenaar vraagt wat, en hij krijgt het. God hoort zijn gebed.

Kun je begrijpen, zeggen alle brave lieden die tot de familie van de Farizeeër behoren, zo gemakkelijk gaat dat niet. Een verzondigd leven, en dan even zo'n slordig gebedje, dat gaat niet op! Dan kun je de hel wel opdoeken. Naar het oordeel van de rabbijnen van die tijd moest niet alleen alles gedetailleerd worden opgebiecht, maar kon er pas van schuldvergeving sprake zijn, als tenminste eerst het vierde deel van de schuld was afbetaald.

Deze tollenaar met z'n vaag gebedje gaat volgens een Farizeeër regelrecht naar de hel.

Naar het oordeel van Jezus gaat hij naar de hemel.

De Heiland zegt: "Ik zeg u, deze keerde, in tegenstelling met de ander, gerechtvaardigd naar zijn huis terug".

Gerechtvaardigd is de Bijbelse manier van zeggen voor wat wij zo zouden zeggen: zijn zonde is hem vergeven. De straf is hem kwijtgescholden.

De Bijbel noemt nog iets anders dat een zondaar evenzeer nodig heeft als vergeving en vrijspraak. Dat andere is de "heiliging", of wilt u: de vernieuwing. U begrijpt wel, dat het niet aangaat, dat deze tollenaar "naar zijn huis" gaat en tegen z'n vrouw zegt: "God heeft mijn zonde vergeven", om daarna de zaak op dezelfde voet voort te zetten. Als deze tollenaar door God in genade is aangenomen, moet hij ook *een ander* mens worden! Een kerkgang en een gebed zijn maar niet een paar toverformules om de hemeldeuren open te zetten, terwijl het bij je thuis en op je kantoor een janboel blijft.

De tollenaar ging "gerechtvaardigd" naar z'n huis, maar ik had toch maar liever gewild dat Jezus gezegd had: hij ging geheiligd, als een ander mens, naar z'n huis.

Daar zou z'n gezin wel bij gevaren hebben, en de klanten die hij anders maar afzette, en men zou z'n naam ook niet meer in één adem noemen met de hoeren.

Waarom zegt Jezus nu niet: deze keerde geheiligd naar huis terug?

Wel, ik heb u al gezegd, deze tollenaar is niet zó'n "open" geval als de Farizeeër. We zullen daar wat langer over moeten doen. Heiliging of bekering is een zaak, die niet zomaar op stel en sprong, kant en klaar afgeleverd wordt.

Of wat John Wesley placht te zeggen: dat is een uiterst gecompliceerde zaak. Er gaat een hele tijd overheen, het duurt een mensenleeftijd, kunnen we wel zeggen, om een zondaar te heiligen. Vergeving en vernieuwing zijn beide genadewonderen van God, maar die vrijspraak geeft God in één keer, de vernieuwing in de weg van een langdurig proces. Deze tollenaar is éénmaal in de kerk geweest en heeft éénmaal op z'n borst geslagen. Hij zal dat nog heel wat keren in z'n leven moeten doen. Dat is met één kerkbeurt en met één gebed niet bekeken. Als hij met die andere bekeerde tollenaar Zacheüs op pad gaat, om goed te maken wat hij bedorven heeft, zal hij bemerken dat dit niet zo eenvoudig is, en dat er heel veel niet meer goed te maken is. Hij zal z'n oude mens moeten doden, en merken, dat die "oude mens" taai is, en haast niet dood wil, in geen geval aan een plotselinge beroerte sterft.

Daarom zei Jezus alleen maar: hij ging gerechtvaardigd heen. De heiliging komt dan aan de beurt. En die is pas voltooid als hij z'n laatste snik geeft en de hemelse tempel binnengaat. Dan is hij niet alleen gerechtvaardigd en geheiligd, maar ook verheerlijkt.

Nu moet u oppassen dat u geen Farizeeër wordt in een tollenaarspakje. Er zijn mensen die heel dierbaar over zonde en schuld kunnen spreken, maar als u ze op een bepaalde zonde wijst, zeggen ze: heb ik soms wat van je aan, kijk naar jezelf!

Dan kijkt de Farizeeër door de rafels van uw tollenaarspakje heen.

U moet hier nu zelf maar mee klaar komen. Ik heb alle reden om te onderstellen, dat anderen evengoed weten wat kiespijn is als ik.

Alleen maar: die pijn van anderen heb ik nooit gevoeld, slechts m'n eigen.

II TROUWE KERKGANG

Toen de Zaligmaker der wereld op aarde kwam, zijn er niet véél mensen geweest, die zich over Zijn geboorte verblijd hebben. Engelen wèl! Die kwamen met hele drommen opzetten, en zongen het hoogste en schoonste lied. Maar de mensen, om wie het eigenlijk ging, lieten verstek gaan. Eigenaardig! Op een paar uitzonderingen na. Een stuk of wat eenvoudige herders uit Bethlehem. Dan een paar geleerde heren uit een ver Oosters land. En eindelijk een paar oude mensen, Simeon en Anna geheten. Over die Anna zullen we 't nu even hebben.

Er leefde toentertijd in Jeruzalem een hoogbejaarde vrouw, die Anna heette.

Iedereen kende haar, en groette haar met eerbied.

Niet zozeer, omdat zij een profetes was, zoals zij in de Bijbel genoemd wordt (u vindt haar geschiedenis in Lucas 2:36-38), want voor een profetie, d.i. de verkondiging van het Woord des Heren, hadden de mensen niet zoveel aandacht. Dat was toen al precies zo als nu.

Maar Anna was om een andere reden een curiositeit.

Zij was — laat ons maar zeggen — de oudste inwoonster van de stad. Dan weet u het wel. Dan komt zelfs de burgemeester feliciteren, en iedereen is vol bewondering voor dat oude moedertje, en dan nog zo kras op die leeftijd! Gek is dat toch! Wij mensen plegen onze medemensen te eren om dingen, die zij helemaal niet in eigen hand hebben. Oud worden is toch helemaal geen verdienste. Dat is alleen een gave van God!

Dat wist Anna ook wel. Zij was naar schatting 106 of 107 jaar oud geworden. En daar dankte zij God voor. Niet, omdat zij zo aan het leven hing. Maar omdat zij heel haar leven lang, dag en nacht de Here gebeden had, of zij met eigen ogen de vanouds beloofde Zaligmaker — haar Zaligmaker — nog eens mocht zien.

En dat is gebeurd!

Toen zij eens in de tempel kwam, waren Jozef en Maria, de moeder van de Here Jezus, daar ook, om hun Kind Jezus aan God op te dragen. Toen kwam er een oude man aanlopen, Simeon geheten, die door een ingeving van de Heilige Geest direct wist, dat dit Kind de Zaligmaker was. Hij dankte God en zei: nu kan ik rustig sterven, want de Heiland is geboren, Die mijn zonde op Zich neemt, en mij in de hemel zal brengen.

Toen wist Anna het ook meteen.

Op die dag is de ontroerendste kerkdienst gehouden, die er misschien ooit gehouden is, want toen hebben twee hoogbejaarde mensen, een oude man met het Kind Jezus in z'n armen, en een oude vrouw van ongeveer 106 jaar oud, een duo gezongen met hun verschraalde stemmen, en dat klonk God nog mooier in de oren dan de engelenzang in Bethlehem, want Hij hoorde hier *verloste zondaars* zingen.

Dit laatste, een verloste, een kind van God te mogen zijn, is nog veel groter wonder dan dat "oud worden", waar de mensen zich aan vergapen.

Want ook voor de oudste inwoner en de oudste inwoneres komt het uur van sterven.

Hoe donker is het sterven *voor wie niet verzoend is met God*..... de buitenste duisternis!

Voor Anna, de zondares, die de Zaligmaker verwachtte, was het sterven een doorgang tot 't eeuwige leven, want Jezus heeft gezegd: "Die in Mij gelooft, heeft het eeuwige leven".

Wie in Jezus gelooft, heeft niet alleen *uitzicht op de hemel*, maar vindt ook troost en geluk *in dit leven.*

Het leven heeft Anna niet veel moois gebracht.

Haar man heeft ze maar *zeven jaar* gehad. Toen is ze weduwe geworden, een eenzame vrouw. En weduwen hadden het in die tijd niet best. Ze waren meestal rechtloos. Ze hadden geen beschermer. Ze hadden 't vaak erg arm.

Wat nog erger was voor Anna ..... *ze had ook geen kind.*

In al deze narigheid is Anna niet bitter geworden en opstandig tegen God en de mensen.

Ze heeft haar toevlucht bij de Here gezocht.

En zo is deze vereenzaamde en geslagen vrouw een gelukskind geworden, een echt Zondagskind.

Want ten eerste heeft God uit de weggevoerde 10 stammen, *waarvan bijna niemand uit de verstrooiing is teruggekeerd, haar, juist haar,* ook één van de bannelingen "uit de stam Aser", *teruggehaald.*

De verloren dochter is gevonden.

Het zoekgeraakte verbondskind is weergekeerd.

En ten tweede heeft God haar veel meer teruggegeven dan zij verloren had.

Zij had in haar man haar levensgeluk verloren, zij heeft het *hemels geluk gekregen.* Nooit had God haar een kind geschonken, en nu krijgt zij..... Het Kind.

Ja, Anna was nog veel groter "curiositeit" dan de mensen ooit geweten hebben. Die dachten alleen maar aan die hoge leeftijd, en zij wisten niet dat zij op die ongedachte leeftijd nog op veel ongedachter wijze van de Here kreeg

waar zij altijd naar uitgezien had..... een kind.....! het heilig Kind Jezus!

Nu moet u niet denken, dat deze curieuze vrouw met haar wonderlijk geluk een hoge uitzondering is, en dat voor u niet weggelegd is, wat zij kreeg en zag.

Er staat in Anna's levensgeschiedenis één zin, waar u vooral goed op letten moet.

Het is deze: dat zij onafgebroken in de tempel God diende nacht en dag met bidden en vasten.

Hier liggen twee heel eenvoudige en "gewone" dingen in opgesloten.

In de eerste plaats, *dat zij haar Heiland niet vond toen zij zo maar eens op een goeie dag "toevallig" de tempel binnen liep.*

Zij ging, om zo te zeggen, *geregeld naar de kerk.* Zij zorgde dat zij er altijd was.

En dan kan het nooit missen. Dan ontmoet ge er Jezus ook, en "vindt" ge de Heiland.

In de tweede plaats *bad Anna er gedurig om.*

En dat kan nog minder missen.

Het gebed is de kracht der machtelozen, en de rijkdom der armen.

Wie zoekt, die vindt, en wie klopt, die zal opengedaan worden.

Wie Hem aanroept in de nood, vindt Zijn gunst oneindig groot.

Nog nooit is een bidder afgewezen.

U zoudt de eerste zijn.

III LATE KERKGANGERS

De eerste en vroegste kerkgangers op het allereerste kerstfeest dat hier op aarde gevierd is, waren de herders. 't Was maar een armzalig kerkje, waar ze naar toe gingen..... een stal! Maar het was een schone kerkbeurt,

want ze ontmoetten daar de Zaligmaker der wereld Zelf. Dat is het mooie en het feestelijke van het kerkgaan. Dat ú daar de Here Jezus in de ogen ziet, en de Here Jezus ú.

Nu, van die herders die lagen bij nachte, en van die engel die hun verscheen, en de boodschap die hij bracht, en hoe zij de Zaligmaker vonden in de kribbe, in doeken gewonden, weet u alles. Wie zou dat *niet* weten? Daar gaat het nu niet over, over die vroege gasten. Maar over de late gasten. De allerlaatsten die in Bethlehem kwamen, waar de Heiland geboren was. Daar lagen misschien wel een paar jaar tussen: tussen dat eerste bezoek en dit laatste bezoek. Dat late komen naar de kerk kwam misschien omdat het *wijzen* waren. Geleerden, weet u? Die herders waren *eenvoudige* mensen, haast kinderen, en een kind krijg je gauw op de knieën. Daarom zegt de Bijbel ook, dat wij eerst kinderen moeten worden. Kunt u begrijpen! Geleerde mensen hebben een hoofd vol tegenwerpingen en bedenkingen. "Wij laten ons niet zo gauw wat wijs maken", zeggen de geleerden. Knappe mensen schrijven liever veel boeken, dan dat zij Het Boek, de Bijbel, geloven! Daar staan zulke ongerijmde dingen in, vinden zij. Dat kun je zomaar niet aannemen. Daarom komen geleerde mensen niet gauw tot Jezus. De weg tot aanbidding is voor de wijzen der wereld — zó zij die weg al vinden — een vertraagde film. Vandaar dat de "wijzen uit het Oosten" behoorden tot de allerlaatste kerkgangers. Maar ze kwamen toch! Gelukkig! Daar hebben ze nooit spijt van gehad. Zelfs kan het gebeuren, dat de laatsten de eersten zijn!

U kent toch het verhaal van die "wijzen uit het Oosten"?

Het is een wonderlijke geschiedenis geweest.

Het doet er voor u helemaal niet toe, te weten, uit welk land zij precies kwamen, hoeveel het er waren of hoe zij heetten. De Bijbel vraagt u ook niet, hoe u heet, waar u woont of wat u doet. Dat is allemaal erg onbelangrijk. *Belangrijk is alleen, dat u niet net doet of u niets hoort, als God u wenkt.*

Hiermee zijn we direct midden in het verhaal.

God heeft eens een aantal mensen een wenk gegeven, dat ze eens moesten komen kijken naar *het Wonder.*

Die mensen waren heidenen.

Van beroep waren zij sterrekundigen.

Wonderen hadden zij dus al genoeg gezien. Want wie de sterrenhemel afzoekt, buitelt van het éne wonder in het andere. Wat is God toch groot, Die dat onmetelijke heelal geschapen heeft!

Maar *hèt grote Wonder* hadden deze geleerden nog nooit ontdekt. Het Wonder, dat God Zijn eniggeboren Zoon aan de wereld geeft, opdat een ieder die in Hem gelooft het eeuwige leven hebbe.

Deze heidense geleerden wisten veel, ontzaglijk veel. Ze meenden zelfs de toekomst uit de stand van de sterren te kunnen aflezen.

Maar één ding wisten zij niet.

Het allervoornaamste wisten ze niet.

Hoe een zondaar vrede met God kan krijgen.

En al hebt u alles, en weet u alles, en u weet dìt niet, dan is u nog doodarm en doodongelukkig!

Op zekere dag liepen deze geleerden tegen dit grote Wonder aan.

Zomaar, ongedacht!

Ze ontdekten een ster, die ze nog nooit eerder door hun kijkers hadden waargenomen. Die de ster het eerst gezien had, vertelde dat aan de anderen. Dat werd het gesprek van de nacht en van de dag. Daar konden ze niet over uit. Daar waren ze opgetogen en verrukt over. Daar waren het geleerde sterrekundigen voor. Het *zijn* ook weer net kinderen, die geleerden. Blij en opgewonden over een vondst, waar een ander niet naar om kijkt. Maar *zij* keken er wel naar om! Ze waren er stomverbaasd van! Dat moest wat betekenen, die ster, wisten zij! Wat, dat wisten ze nog niet precies, maar de verschijning van deze ster was een hele omwenteling in hun wetenschappelijk systeem. Zoals zoveel ontdekkingen in de natuur een nieuwe staat van zaken kunnen inleiden. In den regel betekent zo'n uitvinding vooruitgang in de wetenschap. Hier betekende die nieuwe ster het opengaan van de hemel.

Maar dat wisten zij toen nog niet!

Was de ontdekking van deze ster hèt Wonder?

Nee!

Want één ster meer of minder tussen al die millioenen maakt geen mens gelukkiger.

Die ster *was* Het Wonder niet, maar wees naar Het Wonder!

Dit was nu de wenk van God!

God *doet* een wonder, om de mensen te brengen naar Zijn Wonder, naar Jezus, en u moet eens nagaan, hoe wonderlijk dit allemaal is.

Onder de heidense sterrekundigen leefde de gedachte, dat de verschijning van een onbekende ster of een vreemde stand in de sterren de geboorte van een Genie voorspelde. Een Wereldhervormer of zoiets. Zegt u nu maar, dat dit bijgeloof was, maar van dit bijgeloof maakt God gebruik, om onwetende heidenen te brengen tot kennis van de zaligheid.

God wil heidenen tot christenen en aanbidders maken, en Hij geeft ze een stille wenk. En wat voor een wenk! Hij prikt zomaar een nieuwe ster aan de hemel! Dat is wat!

> Weet gij hoeveel sterren kleven
> Aan de blauwe hemelhoog?

Nee, dat weet ge niet, maar God weet het wel. En Hij maakt er, als het moet, een paar nieuwe sterren bij, als het moet namelijk om zielen te redden van het verderf. Zo kostbaar vindt God een mensenziel! Daar doet Hij alles voor. Daar mobiliseert God heel de sterrenhemel voor. Daar schept God planeten voor.

Of nee, wacht u nog even! Daar scheurt God Zijn geliefde Zoon voor van Zijn Vaderhart. Dat is het! Die ster is maar een stille wenk naar de kribbe. Komt, verwondert u hier, mensen! Kom eens kijken, niet naar een

natuurwonder, maar naar Mijn genade-Wonder..... alzo lief heeft God de wereld, dat Hij Zijn Zoon legt in de kribbe.

Op Gods wenk hebben de wijzen acht geslagen.

Zij liepen niet gewoon door.

U wel?

Door allerlei voorvallen in uw leven (och, het behoeven nog niet zulke bijzondere voorvallen te zijn) stond en staat God u te wenken! Hij roept: Kom hierheen! Kom tot Mij!

Sommigen sluiten de ogen en de oren.

Niet omkijken, zeggen ze tegen elkaar!

Daar is u toch niet bij?

De "wijzen uit het Oosten" hadden in oude boeken wel eens gelezen dat er een "ster uit Jacob" op zou gaan. Jacob is Israël, het Joodse volk!

Daarom verbonden zij aan de verschijning van de bijzondere ster de gedachte, dat er wel een "Koning der Joden" geboren zou kunnen zijn.

Dus togen zij naar de residentie der Joden: Jeruzalem!

Maar daar vonden zij niet wat zij zochten. Wel bracht de verschijning van de vreemde Oosterse karavaan in Jeruzalems straten, en meer nog, de vraag: waar is de koning der Joden die geboren is, grote onrust teweeg.

Vooral in het paleis.

Daar troonde de goddeloze koning Herodes. Deze wilde wel graag wat nadere bijzonderheden weten over die geboren koning. Waar dat gebeurd was, en hoe hij heette en zo meer.

Niet uit belangstelling.

Nog minder om in Jezus zijn Zaligmaker te begroeten. Dat gaf hij wel voor, maar dat was niet zo. Hij was alleen maar bang voor concurrentie. Deze telg uit het huis van David zou hem van de troon stoten, vreesde hij. Nu, in zékere zin was die vrees gewettigd, want voor Jezus kan *niemand* z'n eigen hoogheid handhaven.

Herodes wil dus nader geïnformeerd worden.

De enigen, die informaties kunnen verstrekken, zijn de "schriftgeleerden" van het Joodse volk. Die weten van het koninkrijk van God en van de Bijbel alles af.

Als ze bijeengekomen zijn op Herodes' bevel, vertellen ze dan ook prompt aan de hand van uitspraken van oude profeten: daar en daar zal de Messias, de Heiland der wereld, geboren worden.

In Bethlehem namelijk.

Nu zijn de "wijzen" weer een stap verder. De *wenk* van de Almachtige heeft ze naar de *Bijbel* gebracht. Uit de sterren, de wolken en de bloemen kan men veel lezen, maar niet de naam van Jezus.

Wie Jezus is, en wat de weg naar God is, kunnen we alleen uit de Bijbel gewaar worden.

Wat gelukkig, dat God deze mensen met de Bijbel in aanraking brengt. Ze hoeven nu niet langer te dwalen. De route is hun ineens duidelijk.

Lees toch uw Bijbel!

Daar spreekt God duidelijk in. Hij zegt: dit is de weg, wandelt in dezelve, en gij zult vrede vinden.

Nu komt de laatste etappe voor de God-zoekers. Van Jeruzalem naar Bethlehem, van de Schriften naar de levende Heiland.

Die weg gaan ze nu.

Wat wonderlijk, dat die schriftgeleerden niet meegingen! Ze wisten alles van de Bijbel, ze hoorden dat de langverwachte Messias geboren was, en ze gingen niet mee om te aanbidden! Deze mensen hadden wel een Bijbel, maar geen Redder voor hun ziel. Dat kan ook! Ze kenden de Bijbel uit het hoofd, maar ze kenden zichzelf niet als zondaar, en daarom hadden ze geen behoefte om met de wijzen mee te gaan.

Arme mensen!

Zij kregen ook een wenk van God, een nog veel duidelijker wenk dan de wijzen hadden gekregen. Geen vaag sterrenlicht, maar het licht uit Gods Woord.

Maar zij sloegen er geen acht op. Ze gingen gewoon door.

De wijzen hebben toen in Bethlehem hun Zaligmaker gevonden.

Toen kregen zij de rust, die zij bij hun geleerdheid nooit gevonden hadden. Al de wonderen der natuur en al de wonderen der techniek, die de wereld zo vooruit brengen, kunnen het Wonder van God niet vervangen. Het wonder van de liefde. Het wonder dat de Zoon des mensen geboren wordt en sterft om onze schuld te verzoenen.

Daar zijn de wijzen echt blij mee geweest. Ze waren al blij met de Schriften die de weg hadden gewezen, maar *de* blijdschap kwam, toen ze de Zaligmaker met eigen ogen zagen.

Ze waren zó blij, dat ze er alles voor over hadden: goud en wierook en myrrhe.

Vóór hun reis hadden ze zich verbaasd over de hemellichamen. Na hun reis verbaasden ze zich dat de hemeldeur zelf openging. Ze konden nu boven de sterren zien, waar hèt licht is, en waar het nieuwe Jeruzalem ligt.

Nu hadden ze uitzicht.

Ze konden nu rustig leven en in vrede sterven.

Ze zeiden onderweg tegen elkaar: wat zijn we blij, dat God ons gewenkt heeft!

De kerkgang naar Bethlehem was een late, maar een onvergetelijke!

IV DE MAN DIE ZWARE PREKEN WOU

In een van Zijn prachtige gelijkenissen vertelt Jezus ons van iemand wiens naam we niet kennen, maar die onder ons bekend staat als "de rijke man", en van een bedelaar die dagelijks bij het voorportaal van zijn huis lag, en die Lazarus heette.

Over Lazarus willen we 't nu niet hebben, maar alleen over de "rijke man".

Die rijke man krijgen we tweemaal te zien. De eerste maal tijdens z'n leven hier op aarde, en de tweede maal na z'n dood.

Jezus laat ons namelijk even door een gaatje van het gordijn kijken, dat ons van het "hiernamaals" scheidt. En dan zien we iets vreselijks. We zien die rijke man in de hel, waar hij het ontzettend benauwd heeft. Daar willen we 't ook niet over hebben, althans nu niet. Alleen maar over z'n leven hier op aarde. Dat is voor ons erg belangrijk, omdat het leven hier op aarde voorbereidingstijd is voor de eeuwigheid. Zijn doen en laten, vooral z'n laten, kan ons een verklaring geven, waarom hij in de hel kwam. Dat hoeven we niet te weten, om onze nieuwsgierigheid inzake deze rijke man te bevredigen, maar dat moeten we weten voor onszelf. Wel is die rijke man maar een gefingeerde figuur. Hij heeft nooit geleefd. 't Is maar een gelijkenis. Maar in werkelijkheid leven er duizenden van zulke lieden. De rijke man heeft een grote familie.

De Bijbel vertelt ons niet zo bar veel van zijn aardse leven. Van zijn bestaan hiernamaals wordt veel meer gezegd. Daar komt hij herhaaldelijk aan het woord, en we leren iemand gewoonlijk het beste kennen uit z'n woorden. Op aarde komt hij helemaal niet aan het woord. Wat wij van hem weten is feitelijk in één zin gezegd: "Er was een rijk man, die gekleed ging in purper en fijn linnen en elke dag 'n schitterend feest hield". Later wordt nog even gezegd dat hij stierf en begraven werd, maar dat hoort al niet meer bij zijn leven. We weten dus alleen dat hij een prachtig huis bewoonde, keurig gekleed ging en het er heel goed van nam.

Dat kan de reden niet zijn waarom hij in de hel terecht kwam, want daar hoeft op zichzelf nog geen zonde in te steken. Rijkdom is wel een groot gevaar, maar rijkdom in niet persé een struikelblok voor de hemelpoort. "Vader Abraham", waar deze man een nakomeling van was, was ook rijk, en hem treffen we straks wel in de hemel aan.

We moeten dus eerlijk blijven ook tegenover mensen in de hel. We lezen helemaal niet dat hij een losbol was. Evenmin dat hij een gierigaard was, of dat hij die bedelaar Lazarus, die elke dag voor z'n deur lag, liet wegjagen. Het feit dat Lazarus daar elke dag weer terugkwam, bewijst dat dit nog niet het slechtste plekje was voor bedelaars. De rijke man kent die bedelaar, en noemt hem joviaal bij de naam. Ha, daar is die Lazarus weer. Lazarus hoort bij de entourage van dit deftige huis.

We moeten dus wat zien gewaar te worden van het innerlijke leven van deze rijke man. Dat is het fijne puntje. Wat beslist over ons eeuwig wel of wee is niet de uiterlijke levensomstandigheid, dat we rijk waren of arm, maar hoe we innerlijk staan tegenover de Here. Of we ons hart aan Hem zijn kwijtgeraakt ja dan nee. Wat is nu van dat innerlijk, van dat zieleleven van die rijke te zeggen?

Daar is *niets* van te zeggen.

Het enige wat van hem te zeggen valt, is de entourage, de buitenkant. Het mooie huis, de prachtige kleren, de kostelijke maaltijden. Daar zit zijn ziel in.

Daar gaan de dagelijkse gesprekken over.

Maar met God heeft hij niets te bespreken. Hij heeft met God niets te bespreken, omdat hij geen zonde heeft, althans meent geen zonde te hebben. Want achter het beeld van deze financiële rijkaard doemt het beeld op van de farizeeër, die zich geestelijk rijk en verrijkt voelde en geens dings gebrek had. Hij zou zijn overtocht naar de hemel zelf wel betalen.

Daar had hij geen hulp voor nodig. Zelfs geen subsidie. Door zijn braaf leven en lange gebeden had hij zoveel overgespaard, dat hij er na de dood rustig van rentenieren kon in Abrahams schoot. En nu komt het verschrikkelijke. Nu komt deze man toch om. Wat doe je met bankbiljetten in de gierende storm? Niets. Dan heb je een redder nodig. Die had de rijke man niet. Hij had geen Zaligmaker. Hij had geen Borg.

Hij kwam niet in de hel, omdat hij zoveel slechte dingen *gedaan* had, maar omdat hij iets *gemist* heeft. Of liever; Iemand! De Redder van zondaren! De nood van deze man was, dat hij rijk was. Hij had een arme zondaar moeten worden.

Dan was er hoop voor hem geweest. Nu niet. Deze man bezat alleen maar zichzelf! Omdat hem niets behoefde vergeven te worden (naar hij meende), had hij ook niet lief.

Hij joeg die arme bedelaar niet weg, maar hij nam hem ook niet in huis. 't Geval ging hem eenvoudig niet aan. Hij heeft niets en niemand lief behalve zichzelf.

Zo waren alle "rijke" farizeeërs in die tijd. Zij wisten wel van het bestaan van de tollenaren en zondaren, dat gespuis van bedelaars, ze struikelden er bijna over, maar 't kon hun verder niets schelen wat er met die mensen voor de tijd en voor de eeuwigheid gebeurde.

Ze vonden alleen zichzelf maar belangrijk. Wat erg is dat, als een mens alleen maar zichzelf belangrijk vindt en voor zichzelf leeft. De Geest van Christus woont niet in hem. Dit is een verloren man.

Het verhaal van de rijke man staat in Lucas 16:19-31. Wilt u het nog eens opslaan? Het ging eigenlijk over twee mensen: een rijk heer, die het in alle opzichten best had, maar wie maar één ding ontbrak: hij had de Here Jezus niet lief. Wat hem noodlottig werd, zoals we nu zullen vernemen. De tweede figuur was 'n arme bedelaar, Lazarus.

Van hem geldt precies het tegenovergestelde. Hij had het in alle opzichten slecht, maar omdat hij Jezus had leren kennen, werd bij hem het einde goed.

De Bijbel vertelt ons niet alleen, *hoe* het deze beide mensen hier op aarde verging, maar gunt ons ook een blik in het "hiernamaals".

Daarom wordt eerst verhaald, dat beide mensen stierven.

Dat spreekt vanzelf.

De dood is het tragische einde van aller leven.

Je kunt de gedachte daaraan opzij zetten. Je kunt proberen het leven zo lang mogelijk te rekken. Maar de dood komt onvermijdelijk voor ieder.

Zo stierven de rijke man en de arme bedelaar dus ook.

Wij vernemen, dat Lazarus het eerst heenging. Hoewel hij in zekere zin tot de entourage van het patriciërshuis was gaan behoren, miste men hem toch nauwelijks, toen hij op zekere dag verstek liet gaan. Toen hij helemaal niet meer terugkwam, zeiden ze: hij zal wel dood zijn. Inderdaad: heel ongemerkt had hij de laatste adem uitgeblazen. Van de schamele begrafenis had niemand iets gemerkt. Geruisloos was hij uitgestapt. Toch was de begrafenis uitbundig geweest. Engelen waren gekomen op het vunzige zolderkamertje. Zij hadden de taak van

"lijkdienaars" op zich genomen, en hadden dit schamele hoopje mens naar de hemel gedragen. Maar daar had niemand iets van gezien. Over Lazarus' hemelvaart spreken we later.

We moeten 't nu over de "rijke man" hebben, we zijn natuurlijk benieuwd, hoe het met hem afliep.

Dat ging niet zo geruisloos. Er staat in Lucas 16 expres bij, dat hij begraven werd. Dat kon ook niet onvermeld blijven, want geheel de stad was in rep en roer. Dagen lang werd er nog gesproken over die plechtige en deftige begrafenis. Het was een gebeurtenis. En wat een sprekers bij het graf!

Maar evenmin als ook maar iemand de engelen gezien had die Lazarus naar de hemel droegen, heeft één van de aanwezigen op het kerkhof gezien, wat er achter het gordijn der eeuwigheid gebeurd was, nl. dat "de rijke man in de hel zijn ogen ophief, zijnde in de pijn".

De rijke man was nu niet rijk meer..... in het doodshemd zitten geen zakken. Je kunt niets meenemen.

Hij kon zich niet meer te goed doen aan een welvoorziene dis.

Hij leed zelfs verschrikkelijk veel dorst.

Het was voor hem geen hemelvaart maar een hellevaart geworden.

Heel in de verte zag hij de hemelse heerlijkheid. Daar was Abraham en ook de arme Lazarus. Hij vroeg of Lazarus hem niet een paar druppels water kon brengen, want die dorst was verschrikkelijk, maar Abraham zei, dat dit onmogelijk kon, want tussen de hemel en de hel was een kloof waar niemand over heen kon komen.

Toen zag de rijke man, hoe hopeloos z'n toestand was. Maar toen dacht hij aan z'n vijf broers, die nog op de aarde waren, en hij vroeg of het niet mogelijk was, dat Lazarus naar de aarde gestuurd werd, om hen te bezweren, dat zij ook niet in de hel terecht kwamen.

Als het hem maar wat duidelijker was aangezegd — zo lezen we tussen de regels door —, dan zou hij nooit in de hel gekomen zijn. Hij voelde zich eigenlijk een beklagenswaardig slachtoffer. Eigenlijk was hij bekocht. Er was niet zwaar genoeg gepreekt, niet ontdekkend genoeg. Maar voor z'n broers was het nog niet onherroepelijk. Als daar een hemelbode kwam, een gezant uit de onzichtbare wereld, dan zouden ze zich zeker laten gezeggen.

Hij krijgt echter ten antwoord, dat een dergelijke "sensatie" overbodig is.

Zijn broers moeten maar gelovig luisteren naar de prediking van het Woord. Als dat niet helpt, helpt niets. Dat Evangeliewoord is duidelijk genoeg, en daar zit 't alleen in.

> Zo gij Zijn stem dan heden hoort
> Gelooft Zijn heil- en troostrijk woord.....
> Verhardt u niet, maar laat u leiden.

Aan deze historie van de "rijke man" zat een tragische en een blijde kant.

Heel tragisch is, dat hij pas tot inzicht van het onherroepelijke komt, als het onherroepelijk is. Hij is net even te laat!

Had hij tijdens zijn leven geluisterd naar het Evangelie van verlossing uit Jezus' mond, dan had hij niet voor die verschrikkelijke onoverbrugbare kloof gestaan.

Na zijn dood is daar niets meer aan te veranderen. God zegt altijd: "heden" en niet: "morgen"! Het had zo anders gekund!

Daar waren twee mensen: de arme en de rijke! Ze kwamen elkaar dagelijks tegen. Weet u wel: samen in één gezin groot geworden; samen naar een christelijke school geweest, misschien nog naar de catechisatie en naar de kerk.

Toen is u er "niet meer aan gaan doen", en dan..... aan de andere zijde van het graf "de grote kloof" en die ontzettende dorst, en dan het onherroepelijke!

En dat eeuwig durende zelfverwijt: had ik maar geluisterd! Het had zo anders gekund! Dat is de tragische kant!

Maar het kan anders!

Dat is de blijde kant.

Het is nu nog niet onherroepelijk, want hier is het Evangelie van Jezus Christus: gelooft in de Here Jezus Christus, en gij zult behouden worden.

Denk er om: dat Evangelie is anders dan wat de rijke man door Lazarus wilde laten verkondigen.

Die moest volgens de rijke man zijn broers betuigen: pas op, dat ge niet in de hel komt.

Dat is een "egoïstisch" evangelie: kijk uit en pas op je hachje.

Het eigenlijke Evangelie luidt: leer Jezus liefhebben! Dan leert ge ook uw naaste liefhebben! Dan leeft ge niet meer alleen voor u zelf.

Er is alle reden om Jezus lief te hebben! Want Hij heeft vrijwillig voor u en mij geleden, wat die rijke man moest lijden, en van allen, die het Evangelie verwerpen. Hij is nedergedaald ter helle.

Hij heeft de smarten geleden in die eeuwige vlam.

Hij heeft de grote kloof overbrugd.

Hij is de weg, de waarheid en het leven. Hij zegt: een ieder die in Mij gelooft, zal niet verderven, maar het eeuwige leven hebben.

V VAN DE KERK NAAR DE HEMEL

Wij moeten nu nog even nader kennismaken met Lazarus, u weet wel, die arme drommel, die te ziek was om te werken, die elke dag te vinden was op z'n vaste plaatsje bij het rijkelui's huis van mijnheer X, en dan leven moest van de restjes die er van de tafel van die mijnheer X overbleven.

Een ontzaglijk zielig bestaan!

Door de scheuren van z'n haveloze plunje heen kon je zien dat de man vol zweren zat. Zo'n veretterd en vervuild lichaam is een geval, waar de honden op af komen. En de man Lazarus is blijkbaar te zwak om die beesten weg te jagen. Mensen komen in elk geval niet op hem af. Iedereen is daar vies van. Er is niemand die deze stumper verpleegt. Men kijkt naar dit hoopje vuil niet eens om. Familie heeft hij kennelijk niet. Ziekenhuizen bestonden er in die dagen niet. Sociale zorg nog minder. En daar dan maar dag in dag uit zitten! En maar honger hebben!

U kunt dit stukje levenstragiek lezen in Lucas 16.

Daar wordt ook verteld, dat "het geschiedde dat de bedelaar stierf".

Natuurlijk!

Van de rijke man, van wie we vroeger reeds hoorden, wordt ook bericht dat hij stierf. Ook natuurlijk!

Niemand ontglipt aan de greep van de dood, zelfs de rijke mijnheer X niet. De dood is niet om te kopen.

Maar Lazarus, de bedelaar, stierf eerst, en het verbaast ons helemaal niet, dat zijn doodsbericht het eerst binnenkomt. De dingen lagen voor hem belangrijk ongunstiger, en het moet ons nog verbazen, dat hij het zo lang volhield.

Noch achter het sterven van "mijnheer X" noch achter dat van Lazarus wordt in de Bijbel een punt gezet.

Velen menen wèl een punt te kunnen zetten, en denken dat het met de dood uit is, maar dit berust op een vergissing.

Het leven hier op aarde heeft een vervolg na het graf.

Dat vervolghoofdstuk is voor beiden niet gelijk.

Van de rijke meneer wordt gezegd, dat hij zijn ogen opsloeg in de pijn, en van Lazarus, dat hij van de engelen werd gedragen in de schoot van Abraham.

Ze zijn hier op aarde elkaar regelmatig tegengekomen, en "mijnheer" moest oppassen, anders struikelde hij nog over dit hoopje bedelaar, maar dat kon in het "hiernamaals" niet meer, want toen was er een "grote kloof" tussen hen.

Hoe het die rijke man vergaan is, hoorden we vroeger al.

En nu Lazarus.

Hij werd van de engelen gedragen in de schoot van Abraham.

U moet zich dat niet voorstellen op de manier zoals een moeder haar kind op schoot heeft.

In het Oosten zat men niet aan tafel, maar men lag aan. De ene hand ondersteunde 't hoofd, de

andere bleef vrij om te eten. Men kon dus haast zeggen, dat de aanliggende gasten in eikaars schoot lagen.

Lazarus lag bij deze hemelse maaltijd dus naast Abraham..... de vader der gelovigen.

Een ereplaats dus!

De man die op aarde wel voor het patriciërshuis moest liggen bedelen, maar volstrekt niet binnen mocht komen, mag nu Gods paleis zo maar binnengaan, en dat niet alleen. Hij krijgt er een ereplaats!

Dit is nu Evangelie ten voeten uit!

Mooier en eenvoudiger dan Jezus het hier laat zien in Lazarus, kan niemand het zeggen.

Het was maar een vuil en vies geval, die bedelaar vol zweren, afzichtelijk en afstotend. Je blijft instinctief maar wat uit de buurt, en we willen zo'n Lazarus nog wel es een dubbeltje in z'n pet gooien, maar zo iemand nu eens in z'n krot op te zoeken, of te zeggen: Kom eens 'n avond bij mij op visite, dat doe je natuurlijk niet. Je gaat er bij voorkeur niet mee om.

Maar de Here Jezus doet dat wel.

De mensen zeiden dan ook smalend: die gaat ook maar met iedereen om.

Dat is nu ons grote geluk!

Dat de Here Jezus maar met iedereen om wil gaan.

Goed beschouwd zijn wij ook maar vieze, afzichtelijke mensen, al zien we er uiterlijk uit om door een ringetje te halen, en al hoeven we niet te bedelen. Daarvoor moeten we maar eens in ons hart kijken!

Het is voor Jezus een lieve lust om zulke slechte, zondige mensen als wij zijn, te redden, en zelfs een plaats bij Zich in de hemel te geven.

Als wij ons nu maar willen láten redden!

Want ziet u eens, Lazarus kwam niet in de hemel omdat hij dat zogezegd verdiend had. Hij had zóveel ellende moeten doormaken, en hem was zóveel leed aangedaan, dat zo'n plaatsje in de hemel hem nu wel toekwam, zouden we haast geneigd zijn te zeggen.

Maar zó is het niet!

Deze vreugde komt niemand toe.

Dit is alleen maar genade, en wie deze genade biddend zoekt, en van Gods genade en vergevende liefde wil leven, die krijgt het ook.

Als je zo'n lot als Lazarus moet treffen, zou je zo'n rijke man vloeken, en je vuisten ballen tegen heel die deftigheid en die verrotte maatschappij, maar dit deed Lazarus niet.

Zijn naam betekent: God is mijn hulp.

Hij heeft de mensen niet gevloekt en God niet gevloekt, maar hij heeft zijn hulp bij de Here gezocht.

Hij heeft gebeden.

Hij heeft in al zijn narigheid ook wel eens gezongen:

> "en mijn hart, wat mij moog' treffen,
> Tot den God mijns levens heffen".

Dat kan ook!

Dat kan niet, als je je hulp alleen maar hier en van de mensen verwacht.

Maar het kan wel, als je hebt leren bidden en geloven.

Geloven, dat wie Jezus Christus heeft gevonden als z'n Heiland, en vergeving van zonden heeft ontvangen, iets bezit dat beter is dan dit leven.

Zo'n bedelaar is een koningskind.

Hij wil met mijnheer X niet ruilen.

VI DE GEVOELIGE KERKGANGER

Een van de rechters voor wie de Here Jezus Zich heeft te verantwoorden gehad, toen het grote proces tegen Hem gevoerd werd, heette Herodes.

Er komen in de Bijbel meer mensen voor, die Herodes heten. Zo b.v. de man die de kindermoord in Bethlehem op z'n geweten had. Maar dat is deze niet. Hij was wel in de familie.

Toen Jezus voor deze rechter verscheen, wilde Hij geen antwoord geven op de vele vragen, die Hem door Herodes gesteld werden. Jezus zweeg, en we zullen straks wel horen waarom.

Dat kon Herodes blijkbaar niet hebben, en om zich toen op Jezus te wreken, begon hij Hem hartelijk uit te lachen en te bespotten. Hij vermaakte zich kostelijk toen de soldaten op het idee kwamen, Jezus als een spotkoning uit te dossen, door Hem een oude soldatenmantel aan te trekken, en Hem een geïmproviseerde kroon van doornen op Zijn hoofd te zetten.

Zo is die rechtszitting toen geëindigd.

Nu is Herodes niet altijd zo'n ruwe spotter geweest. Er is zelfs een tijd geweest dat z'n hart nogal week was, en hij wel naar Gods Woord luisteren wilde.

Moet u maar eens horen.

Herodes leefde met een vrouw die Herodias heette. Dat was wel de vrouw van een ander, maar dat nam Herodes niet zo precies. Hij leefde maar z'n vrolijk leventje

met wijntje en Trijntje..... totdat er iemand z'n levenspad kruiste, die hem tot nadenken bracht.

Dat was Johannes de Doper.

De voorloper en de heraut van Jezus.

Die Johannes de Doper heeft Herodes een en andermaal heel ernstig gewaarschuwd, en gezegd dat het slecht met hem aflopen zou, als hij dat leven in overspel voortzette. Dat maakte wel indruk op Herodes.

Hij had voor die ernstige boetprediker diep ontzag. En hoewel die "prediker" hem allerlei dingen zei, die voor hem heus niet aangenaam waren, kon hij van die man toch niet loskomen. Hij werd niet boos op Johannes, integendeel, hij mocht hem wel. En af en toe werd hij zó in verlegenheid gebracht, dat hij dacht: zal ik toch maar niet beter doen, met die vrouw te breken?

Die vrouw was een heel andere figuur.

Zij vond die "dominee" helemaal niet sympathiek.

Integendeel, ze haatte hem, want ze dacht: stel je voor, dat Herodes naar die dominee gaat luisteren, en mij wegstuurt.

Daarom beraamt ze plannen, om Johannes de Doper te vermoorden. Maar dat lukt haar niet, omdat Herodes hem de hand boven het hoofd houdt.

Wie niet sterk is, moet slim zijn, denkt ze.

Ze wacht haar tijd af, en die tijd komt op de verjaardag van Herodes.

Toen op die verjaardag het dochtertje van Herodias erg mooi gedanst had, beloofde Herodes

in een dronken bui, haar te zullen geven wat ze maar wensen zou.

Daar had Herodias op gewacht.

"Vraag het hoofd van Johannes de Doper", fluisterde ze het kind in.

Dat deed het kind.

En Herodes durfde niet "nee" zeggen. Om zijn koninklijke waardigheid op te houden, weet u. Je kunt als koning toch je woord niet breken.

Zo is deze man de moordenaar geworden van de

prediker, die hij eerst zo graag hoorde..... door een vrouw.

Had ik toch maar met haar gebroken, zal hij later gedacht hebben. Maar berouw komt altijd te laat.

Nu kon de mond van Johannes de Doper niet meer spreken.

Maar het geweten van Herodes bleef nog wel spreken.

Het is geruime tijd later.

De heraut van Jezus is vermoord, en nu verschijnt Jezus Zelf. Iedereen spreekt van de vele wonderen die Jezus doet. Herodes hoort daar ook van. En dan schrikt hij geweldig. Hij heeft Jezus nog nooit gezien, maar hij denkt: dit is Johannes, die ik onthoofd heb.

Dat was natuurlijk z'n slechte geweten, dat hem deed denken, dat zijn slachtoffer weer was opgestaan, en zich nu wel op hem zou gaan wreken.

Gelukkig dat het geweten nog spreekt.

Zal die stem van het geweten hem er toe brengen, zijn zware schuld te belijden?.

Zal hij nu eindelijk eens breken met de zonde?

Nee, helaas niet.

Hij heeft wel een vurig verlangen om de Here Jezus eens te ontmoeten. Niet om met de Heiland en Redder van zondaren te gaan spreken over zijn verzondigd leven. Alleen maar uit nieuwsgierigheid.

Hij wil en hij moet weten of dit nu zijn uit het graf verrezen slachtoffer is of niet. Tot zolang heeft hij geen rust.

Toen kwam de grote dag dat die veelbesproken Jezus voor zijn rechterstoel kwam.

En toen zag hij het direct: nee, 't was hem niet, 't was een ander, gelukkig!

En toen verdween z'n angst.

Toen hield ook z'n geweten op te spreken.

Dit is het droevig slot van het leven van een mens, die zich niet bekeren wil.

Begrijpt u nu, waarom Jezus zweeg?

Jezus had al herhaaldelijk gesproken tot deze zondaar, ook al had Herodes Jezus nog nooit gezien.

Jezus heeft gesproken door middel van Zijn heraut, de prediker Johannes.

Jezus heeft gesproken door middel van Herodes' verontrust geweten.

Herodes heeft noch naar de een, noch naar de ander willen luisteren.

Dan komt eindelijk het ogenblik dat de Here niets meer zegt.

Dat Hij zo'n mens loslaat.

De Here wil nu nog op allerlei manieren tot ons spreken. Door de Bijbel, door de kerk, door allerlei dingen in ons leven.

Laten wij er naar luisteren, vóór het te laat is.

VII LEVEN VAN DE KRUIMELS

In Mattheüs 15:21-28 staat een verhaal, waar boven staat: de Kananese vrouw. Er zou beter boven kunnen staan: de Kananese moeder. Want het is het moeder-zijn, dat toch wel in 't bijzonder naar voren springt in de korte flits uit haar levensgeschiedenis zoals we die in de Bijbel lezen. Het was namelijk niet haar eigen nood, maar de nood van haar dochter, die haar tot Jezus dreef. Nu zegt zij evenwel niet tot Jezus: Heb medelijden met mijn dochter, maar zij roept: heb medelijden met mij, want mijn dochter is er zo erg aan toe. Het lijden van de dochter is het lijden van de moeder. Wat het arme kind pijn doet, doet haar pijn. Al de smarten van het kind worden door

moeder als haar eigen smarten gevoeld..... Here, hebmedelijden met mij, want mijn dochter!

Wat die dochter mankeerde, was iets heel ergs. Het meisje was van de duivel bezeten. Daar is het tegenwoordige verschijnsel van krankzinnigheid zelfs niet mee te vergelijken. 't Was veel en veel erger. De duivel gebruikte zulke slachtoffers gewoon als speelbal om er mee te doen, wat hij wou.

Nu kwam Jezus eens toevallig door de streek waar zij woonde. Dat was een heidense streek, en de vrouw waar we 't hier over hebben, was ook een heidin.

Blijkbaar had zij al meer van Jezus gehoord. Zij is er tenminste vast van overtuigd dat Jezus, en Hij alleen, haar kan helpen.

Maar hoe ze ook roept, en wat ze ook smeekt, Jezus doet net of zij lucht is, en laat haar maar roepen, zonder een woord terug te zeggen.

Dit is een vreemde geschiedenis.

Zo handelde Jezus anders nooit. Jezus had daar echter een bedoeling mee, maar dat laten we hier maar rusten. Die vrouw wist van de bedoeling van Jezus natuurlijk niets, en gelukkig heeft ze zich niet laten afschepen. Zij volstaat er zelfs niet mee achter Jezus aan te lopen, maar ze loopt Hem voor de voeten en valt Hem voor de voeten.

Dan krijgt ze eindelijk antwoord, maar dat antwoord is niet erg hoopvol.

Het luidt zo, dat het toch eigenlijk niet aangaat het brood van de kinderen af te nemen, en aan de honden te geven.

Nu moet u weten, dat "hond" destijds een gangbare uitdrukking was voor een "heiden". En de "kinderen" waren de kinderen van Zijn eigen volk: de kinderen Israëls.

Jezus wil dus zeggen: het gaat toch eigenlijk niet aan, dat Ik de schatten van Mijn heil aan de heidenen geef en de kinderen van Mijn eigen volk voorbijloop.

Dat kan deze heidin niet tegenspreken. Ze was zelf immers ook moeder. Ze begreep dus: je kunt je eigen kinderen niet laten verhongeren, om anderen "buitenshuis" te vertroetelen.

Toch kunt u niet zeggen: deze vrouw heeft er niets op terug.

Ze heeft dat wel. Ze zegt: Och Here Jezus, U is zo rijk, en U hebt zoveel brood, dat *zowel de kinderen als de honden er van kunnen eten en verzadigd worden.*

Handige vrouw, denkt u.

Nee, een gelovige vrouw.

Zij is zó diep overtuigd van de kracht van het "brood des levens", dat Jezus geeft, dat een paar kruimels al voldoende zijn om alle duivelen op de vlucht te jagen, die het leven van haar

kind benauwen.

Daarom zei Jezus: "O, vrouw, groot is uw geloof, u geschiede gelijk gij wenst".

Het was inderdaad een groot geloof!

Sommige kerkgangers kijken nog hol uit de ogen na de keurigste dis die hun opgediend is.

Ze vonden er niets aan!

Zoiets kregen ze elke Zondag.

Dit zijn de ongelovigen in de kerk.

De gelovige kerkgangers zijn de verbaasden. Zij verwonderen zich, dat ze zelfs kruimels mogen eten.

Deze moeder heeft met haar eigen ogen gezien, hoe geweldig machtig de duivel is. Daar is geen kruid tegen gewassen. Daar kon haar dochter niet tegen op, en haar moederliefde niet, en alle geneesheren, geleerden en duivelbezweerders niet.

Maar nu zij Jezus heeft ontmoet, is het haar ineens duidelijk geworden. Hij kan er tegen op. Hij kan haar van de duivel verlossen.

Deze bezorgde moeder heeft voor haar moeilijkheden de weg naar Jezus gevonden. Of dit een allereerste poging was of een laatste "noodsprong", doet niets ter zake. Zij is in elk geval bij Jezus terecht gekomen.

Er zijn nog veel te veel bezorgde moeders en vaders, en jongens en meisjes, die helemaal niet bij Jezus uitkomen. Die er zelf mee blijven ompakken.

Moet u niet doen.

Het doet er nu niet toe, welke de moeilijkheden zijn, die u zorgen baren. Voor uzelf, of voor uw man of uw gezin, uw huwelijk, uw dagelijks brood.

Het kan van alles wezen.

Het kunnen ziekten of tegenslagen zijn.

Het kan ook wezen, dat u van die venijnige duiveltjes ontdekt hebt, die het leven van u of uw kinderen bedreigen.

Er is maar één weg!

Bidden en nog eens bidden. Daar vluchten alle duivelen voor en daar "bezwijkt" Jezus voor.

Dat bidden is geen onzekere kans. Het is geen waagstuk. Het is een groot woord, dat Jezus spreekt, maar dat geldt voor alle tijden en alle omstandigheden.

"U geschiede gelijk gij wenst." — En haar dochter was genezen van dat ogenblik af.

VIII FOUTIEVE TOEPASSING

Wij weten van de vrouw van Pilatus niets anders, dan dat ze eens heel naar gedroomd heeft.

U weet wel hoe dat gaat.

Wat overdag een diepe indruk op u gemaakt heeft, achtervolgt u soms in uw droom. U leest bij voorkeur dan ook 's avonds geen griezelverhalen, want, zegt u, dan droom ik er vannacht van.

Nu, de echtgenote van Pilatus heeft op een keer ook eens iets heel ergs meegemaakt, waar ze 's nachts van droomde. Het was een benauwende droom. Met een schok en een gil werd ze wakker, en toen heeft ze direct.....

Maar laten we u het hele geval even van het begin af vertellen.

Pilatus was stadhouder in dat deel van het uitgestrekte gebied van het Romeinse Rijk, dat Palestina heette, en waar de Joden woonden.

De Joden hadden in de tijd waarover we nu spreken, de Here Jezus gevangen genomen, en ter dood veroordeeld. Maar voor de uitvoering van dat doodvonnis hadden zij een bekrachtiging van de Romeinse stadhouder nodig.

Zo verschijnt dan Pilatus op het toneel.

Pilatus weet niet goed wat hij doen moet. Aan de ene kant voelt hij er niets voor, het doodvonnis van Jezus te bekrachtigen, want hij is overtuigd dat Jezus onschuldig is. Aan de andere kant durft hij de Joden hun begeerte niet weigeren. Pilatus had namelijk lang geen schone lei, en als hij nu tegen de wens van de Joden inging, was hij bang, dat ze wraak zouden nemen, door bij zijn opperste chef, de keizer van Rome, een boekje over hem open te doen.

Pilatus wikt en weegt. Zal hij ja of nee zeggen? Er moet toch wat gebeuren.

Het is op dit critieke moment, dat er een bode de rechtzaal binnenkomt met een brief.

Pilatus maakt de brief open. 't Is een brief van z'n vrouw. Ze schrijft: "lieve man, ik heb toch zo vreselijk gedroomd. Ik kan het me alles niet precies meer herinneren, maar het ging in elk geval over die Jezus, die nu als beklaagde voor je gebracht is. Daar heb ik het vreselijk benauwd mee gehad. Die doordringende ogen zie ik nòg voor me. Dit achtervolgt me. Ik ben er van overtuigd, dat deze Jezus een rechtvaardig man is. Die droom is stellig een waarschuwing voor ons. O lieve man, ik bezweer je, bemoei je verder niet met dit geval. Anders loopt het stellig verkeerd voor jou af. De wraak der goden zal je achtervolgen. Luister naar mij, en neem je in acht. Je Claudia".

Die goeie Claudia toch!

Ze zal in die nacht, waarin het zo onrustig was in Jeruzalem, wel lang opgebleven zijn.

Ze heeft Jezus gezien. Die bleke, vermoeide man, met de doornenkroon op z'n hoofd, dat bebloede gezicht, die droeve ogen. Dat kon ze niet meer kwijt. Daar droomde ze van.

En van die droom heeft God gebruik gemaakt om op het allerlaatste moment Pilatus nog te waarschuwen. God waarschuwt, dat Pilatus toch geen onschuldig bloed moet gaan vergieten. God waarschuwt door middel van een verschrikkelijke droom en een hartstochtelijk briefje van een liefhebbende vrouw — daar kan Pilatus toch niet ongevoelig voor zijn. Hij moet toch door dat briefje heen de tranen wel zien in de ogen van die lieve, zorgzame Claudia.

Is die Claudia wel zo lief en zorgzaam geweest?

Ja, wèl voor haar man!

Ze is immers maar doodsbenauwd dat hij z'n vingers zal branden aan dit geval. Als het daar maar bij bleef. Nee, de goddelijke wraak zal hem treffen, dat heeft ze uit de geheimzinnige droom wel goed begrepen. Daarom schrijft ze: lieve man, in je welbegrepen eigenbelang raad ik je: bemoei je er verder niet meer mee.

Dat boodschapte ze *uit liefde voor haar man.* En dat is stellig te prijzen.

Verder kwam er ook wel een beetje *liefde voor zichzelf* bij. Ze wil toch zeker niet graag haar man missen. *Maar die liefde voor de Here Jezus is er niet bij.*

Die komt zelfs helemaal niet aan de orde. Het komt zelfs in haar hart niet op om te schrijven: lieve man, *als je de Here Jezus lief hebt,* luister dan naar mij.

Alleen maar..... als je jezelf en mij nog een beetje liefhebt, doe dan wat ik zeg.

Wat jammer!

De echtgenote van Pilatus heeft de *goddelijke boodschap* in de droom wel goed gehoord. Ze heeft scherp naar de preek geluisterd.

Maar haar *toepassing* deugt helemaal niet. Als God tot ons spreekt, dan zegt Hij nooit: mensen, heb toch jezelf lief — want dat doen we al meer dan goed voor ons is.

Maar de Here zegt altijd: *heb Mij lief!*

Want daar hapert het aan.

Het tweede wat we op deze lieve, gevoelige vrouw tegen hebben is, dat ze haar man adviseert, *zich op de vlakte te houden. Hij moet zich met het geval-Jezus niet meer bemoeien.*

Hij moet *neutraal blijven.*

Niet voor en niet tegen.

Weet u wel, dat dit nooit kan?

Het wordt dikwijls zo gemakkelijk gezegd: "och, ik ben wel niet vóór de godsdienst, en aan de kerk heb ik ook helemaal geen behoefte, maar u moet ook niet denken dat ik er tegen ben, o nee, helemaal niet!"

Daarmee bedriegt u zichzelf.

Jezus heeft eens gezegd: wie niet vóór Mij is, die is tegen Mij.

Laten we ons nooit in de "veilige vesting" van de neutraliteit terugtrekken, want daar is het niet veilig. Buiten God is 't nergens veilig.

En laten we dankbaar zijn, dat de Here tot ons duidelijker wil spreken dan tot deze heidin.

Zij had van Jezus maar even een flits opgevangen in een droom.

De Here spreekt tot ons door Zijn Woord. En de bedoeling van Zijn roepstem is:

> Zo gij Mijn stem dan heden hoort,
> Gelooft Mijn heil- en troostrijk Woord,
> Verhardt u niet, maar laat u leiden.

IX DE WEG TERUG

Jezus heeft een mens ontmoet, die toen hem door de Heiland gevraagd werd: hoe heet u?, antwoordde: Legio.

Dat was een wonderlijke naam.

Want Legio betekent: legioen, een grote menigte!

Gek eigenlijk, zó 'n naam te hebben!

Nu moet hier bij gezegd worden, dat de man in werkelijkheid anders heette, maar hij gaf de naam op, omdat hij een "bezetene" was.

Het kwam in de dagen dat Jezus op aarde rondwandelde, heel dikwijls voor, dat de duivel bezit nam van een mens, en zo iemand noemde men dan een bezetene.

Dat waren geen krankzinnigen.

Die bezetenen waren echt ongelukkige mensen. Ze waren helemaal instrumenten van satan geworden. Ze deden alles wat hij hun voorzei. De duivel kon ze precies krijgen, waar hij ze hebben wou. Het was geen ziekte; het was ook geen ontoerekenbaarheid; het was een soort slavernij,..... slippendragers van de duivel!

Zóver ging hier de macht van de duivel, dat de man zelf niet eens behoorlijk antwoord gaf, toen Jezus vroeg: hoe is uw naam, maar dat hij spreektrompet van de duivel werd, die door zijn mond zei: Wij zijn hier met een heleboel; hier zit een heel legioen duiveltjes, Here Jezus, pas

maar op en kom niet te dicht bij ons..... mijn naam is Legio!

De duivel wilde Jezus dus bang maken.

Maar in werkelijkheid was hij zelf bang.

Hij was doodsbenauwd dat Jezus hem met zijn satellieten naar de hel zou jagen.

Daarom liet hij de bezetene zelf niet antwoorden, maar schreeuwde hij voor zijn beurt: ik heet Legio! Blijf maar uit de buurt, Jezus!

Dat er duivelen en demonische machten zijn, moet iedereen toegeven die twee ogen in zijn hoofd heeft.

Dat de duivel er is, wordt ook duidelijk, als u eens de Bijbel opslaat, en in Marcus 5 naleest, wat er van die "bezetene" verteld wordt.

De duivel doet niets liever dan de boel kapot maken, en in het leven van die "bezetene" is zowat alles kapot gemaakt.

Zijn huwelijk en huiselijk leven is kapot, want hij heeft z'n vrouw en kinderen in de steek gelaten om te gaan zwerven.

Z'n "moreel" is kapot, want hij heeft er plezier in, helemaal naakt over 's Heren wegen te gaan.

En hij is een gevaar op de weg. Hij is de schrik voor iedereen. Er staat in Marcus 5, dat niemand hem "temmen" kon. Dat doet aan een wild beest denken. Het dier is in deze mens ontwaakt.

De duivelen die Jezus bang wilden maken, waren terecht bang voor Jezus.

Want Jezus heeft ze door één machtswoord uitgedreven.

Wat is de Here Jezus toch machtig! Hoeveel mensen hebben zich niet ingespannen, om de boze geesten die de mensen en volken in bezit nemen, te verjagen, en de chaos wordt nog dagelijks groter. Wij mensen kunnen de Boze ook niet aan!

Daar is deze doodsvijand veel te machtig voor.

Als u de Here Jezus ontmoet hebt, en als u bidt: leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de Boze, dan gaat heel de hel aan de haal!

Jezus is Overwinnaar!

Jezus is Redder.

Welke boze geesten u ook bedreigen, of bang en onrustig maken, of u voortzwepen op het zondepad, het geval is nooit hopeloos.

Jezus stond helemaal alleen tegenover een legioen duivelen. Maar hij dreef ze allemaal op de vlucht.

En de arme stakker werd verlost!

Hij werd een heel ander mens! Niemand herkende de woesteling van vroeger meer.

Hij zat aan de voeten van Hem, rustig en gekleed en wèl bij z'n verstand. Z'n ogen stonden niet woest meer. Er lag een blijde glans in. Jezus had hem gered uit 's Bozen macht!

En dit verhaal wordt ons niet verteld in de Bijbel als iets dat lang geleden gebeurd is, en nu nooit meer voorkomt.

Maar het wordt ons verteld met de bedoeling, dat iedereen die door de Boze belaagd wordt, naar Jezus zal vluchten en daar de rust zal vinden voor z'n ziel.

Toen de Here Jezus wegging uit het land waar de vroegere "Legio" woonde, wilde hij graag met de Heiland meegaan, en Hem overal volgen.

Maar dat mocht niet van Jezus!

Vreemd is dat!

Jezus zei immers vaak tot de mensen: Volg Mij!

Wij moeten Hem allemaal volgen!

Maar Jezus vond dat deze verloste dat ook wel kon doen, al was Jezus niet altijd bij hem in de buurt.

Hij had immers "thuis" nog een en ander goed te maken.

Hij had z'n vrouw veel verdriet gedaan en z'n kinderen waren doodsbang voor hem. Nu moet hij naar huis gaan en laten zien dat hij een heel ander mens geworden is.

En vader gaat naar huis!

Wat kijken ze daar op!

Vader is zo heel anders dan vroeger! Hij kijkt niet woest meer uit z'n ogen. Hij slaat de boel niet meer kort en klein. Hij vloekt niet meer! Vader gaat zelfs met vrouw en kinderen naar de kerk. De kinderen sluipen ook niet meer weg, als vader thuiskomt. En moeder is vrolijker dan ooit. Ze kan weer zingen, net als toen ze pas getrouwd was.

Wat fijn is het nu thuis!

Vader is een discipel van Jezus geworden!

Dat is het grote geheim van de Grote Verandering!

X ELKE ZONDAG OP DEZELFDE PLAATS

Er komen in de Bijbel veel vrouwen voor, die Maria heten.

Wij kennen natuurlijk allen de moeder van Jezus, die Maria heette.

Verder woonden er in een dorpje waar Jezus graag en dikwijls kwam, twee zusters, waarvan de een Martha en de ander Maria heette.

Heel bekend is ook Maria Magdalena, een vrouw die van de duivel bezeten was geweest, en door de Heiland verlost was.

In het opstandingsevangelie, zoals Mattheüs het ons verhaalt, lezen we dat enkele vrouwen 's morgens vroeg naar het graf gingen op de eerste dag der week, en tot hun grote verbazing merkten, dat het graf waarin Jezus gelegd was, leeg was. Tot hun nòg grotere verbazing hebben zij enige ogenblikken later de uit het graf verrezen Heiland ontmoet.

Het is nu een van deze vrouwen, die door Mattheüs wordt aangeduid als "de andere Maria".

Dat is een erg vage aanduiding.

De Evangelist zegt: het was niet Maria, de moeder des Heren, het was ook niet Maria, die zuster van Martha, u weet wel; het was ook niet de u allen bekende Maria Magdalena, maar het was nog een andere Maria. Verder kan Mattheüs ook niet inlichten. Het was dus blijkbaar een vrouw, die weinig op de voorgrond trad, en van wie eigenlijk niets bijzonders te zeggen was.

Als we 't precies willen uitpluizen bij andere Evangelisten, dan kunnen we hoogstens nog gewaar worden, dat deze "andere Maria" getrouwd was met een zekere Klópas en dat ze twee kinderen had, twee jongens, van wie de een Joses heette en de ander Jacobus. Maar daar schieten we ook weinig mee op, want van die echtgenoot en die twee kinderen horen we verder ook niets.

Het is dus een onbekende moeder met een onbekende man en een paar onbekende zonen. Ze gaan allemaal schuil, deze mensen. Ze leven in de schaduw. Ze horen bij de nachtploeg. De andere Maria.

Ze is maar een gewone vrouw, die nooit iets opvallends deed, en nooit de opmerkzaamheid van anderen trok. Ze ging zo maar stilletjes haar gang en beredderde haar huishouding. Ze heeft maar een heel bescheiden plaatsje in deze wereld. Er wordt maar één ding van haar verteld, nl. dat ze de levende Heiland ontmoet heeft, en dat ze Hem van harte liefhad, en geen grotere begeerte had, dan Jezus te dienen in haar leven.

Maar één ding.

Is dat slechts een kleinigheid?

Nee, dat is het allervoornaamste.

Daar is deze eenvoudige, en niet bewonderde vrouw ontzaglijk gelukkig mee geweest, dat de Heiland in haar leven gekomen is. De schatten, die ze van Hem ontving, de vergeving der zonden en het eeuwige leven, zou ze nooit willen ruilen met alle roem en schoonheid en kostbaarheden ter wereld.

Er mogen dan geen opzienbarende dingen van haar verteld worden, dat hoeft ook niet. Zij weet:

> *Al* wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus,
> Dat houdt z'n waarde en blijft eeuwig bestaan.

Daar zullen haar beide jongens ook wel van geprofiteerd hebben.

Ze hebben geen moeder gehad, wier naam op aller lippen was, maar ze hebben een moeder gehad, die ze veel van de Here Jezus gesproken heeft, en die veel voor haar kinderen gebeden heeft.

En daar zijn ze altijd dankbaar voor geweest.

Geen groter geluk kan je te beurt vallen, dan een vrome en biddende moeder te hebben gehad.

Laten wij u hartelijk mogen feliciteren als u wilt behoren bij die "stillen in den lande", die zo maar eenvoudig weg discipelen en discipelinnen van de Here Jezus willen zijn, en Hem willen volgen en dienen.

Het hoeven heus niet allemaal uitblinkers te zijn, stel

je voor, een leger dat alleen uit generaals bestond..... je zou duizelig worden van al die sterren.

Een zangkoor bestaat ook niet alleen uit solisten. De meeste mensen zijn maar middelmatig, en al hebben we geen mooie stem, als we maar meezingen *willen* in het grote koor, dat 's Heren lof zingt. Dat klinkt de engelen altijd aangenaam in de oren. Engelen zijn niet zo critisch. Die zijn allang blij als iemand alleen maar zegt: o God, wees mij, zondaar, genadig.

Gezegend de grote schare van de "andere Maria's", de onbekenden, de moeders en de vaders die zo maar rustig en stil voor zich heen de lof des Heren willen verkondigen. En elke Zondag op het zelfde plekje in de kerk. Niemand merkt ze meer op. Gelukkig de kinderen, die aan moeders hand tot Jezus worden gebracht, geprezen zij het lied:

Eens brachten de moeders
Haar kinderen tot Jezus.
Toen spraken de discipelen:
Gaat weg van den Heer.
Maar Jezus zag hen henengaan
En sprak hen o zo vriend'lijk aan:
Laat, o laat de kinderen
Komen tot Mij.

XI DE GEBOEIDE KERKGANGER

In de dagen toen Jezus en de apostelen leefden, was het Romeinse rijk bijna oppermachtig. Het ene land na het andere werd veroverd, en over die geannexeerde gebieden werden dan stadhouders aangesteld.

Een van die stadhouders in het Joodse land heette Felix.

Een mooie naam, want Felix betekent: de gelukkige.

Hij is echter nooit gelukkig geworden.

Hij zou gelukkig geworden zijn, als hij naar het Evangelie geluisterd had, dat hem eens in z'n leven verkondigd is door de apostel Paulus. Want het Evangelie is het enige, dat de mensen gelukkig maakt.

Jammer, dat Felix de hem toegestoken hand wegduwde!

Weet u, hoe het gegaan is, dat deze heiden met het Evangelie in aanraking kwam?

Och, eigenlijk heel gewoon.

God kruist meestal ons pad dwars door onze dagelijkse bezigheden heen.

De taak van een stadhouder was ook rechtszaken behandelen.

Nu hadden de Joden allerlei beschuldigingen ingebracht tegen de apostel Paulus, en die moest Felix nu nader onderzoeken.

Zo ontmoetten Paulus en Felix elkaar.

Maar vanaf het eerste moment dat Felix Paulus ontmoet had, was hij door deze "gevangene" geboeid. Hij zag direct: dit was geen misdadiger. Zó zeer werd Felix geboeid, dat hij wel graag eens nader met Paulus kennis wilde maken, en hij wilde ook wel eens wat meer weten van die Jezus, die Paulus predikte.

Zo werd Paulus bij Felix ontboden.

Niet in de rechtszaal, maar bij Felix aan huis. Daar, in de kamer, zat ook de vrouw van Felix, Drusilla geheten. En voor deze twee mensen moest Paulus toen zo maar van de Here Jezus vertellen.

Dat was een corrupt stelletje, die twee!

Felix was tot z'n hoge positie opgeklommen, doordat hij eerst heel wat concurrenten uit de weg geruimd had. Die man ging over lijken. Verder was hij bereid alles te doen voor geld. Als Paulus wat met rijksdaalders gerammeld had, was hij zo maar door Felix vrijgesproken en losgelaten.

En Drusilla, dat vrouwtje naast hem, was een berucht en zedeloos type. Ze was nog geen twintig, maar reeds een "vrouw met een verleden".

Als Paulus z'n ogen opslaat, kijkt hij in de wrede ogen van een machtswellusteling en in het frivole gezicht van een vrouw van de wereld die bezig is haar leven in overspel te vergooien.

Maar Paulus zegt niet: aan jullie heb ik geen boodschap.

Hoe zou hij?

Heeft hij zelf niet nog veel groter misdaden op z'n geweten? Heeft hij de gemeente Gods niet

vervolgd? En is hem geen barmhartigheid geschied?

Paulus weet, dat Jezus Christus juist voor goddelozen en misdadigers gestorven is. Hij kan dan ook tot deze mensen zeggen: de brug der genade, die mij, de grootste der zondaren, houden kan, daar zult gij niet door heen zakken. Als gij knielt voor het kruis, worden uw zonden u niet toegerekend. Jezus neemt de zondaars aan: komt tot uw Heiland, toeft langer niet.

Paulus zou het volle Evangelie niet gebracht hebben, als hij er niet bij gezegd had, dat wie vergeving van zonden wil hebben, z'n zonden ook moet belijden en laten.

Men kan niet tegelijk Jezus liefhebben en z'n zonde liefhebben.

En omdat Paulus deze twee booswichten om Jezus' wil liefhad, heeft hij ze niet gespaard. Hij heeft heel duidelijk man en paard genoemd, en hun aangezegd, dat ze met dat leven van corruptie, onrecht, onzedelijkheid en ontucht niet moesten doorgaan.

Deden ze het toch, dan zouden ze de hun aangeboden genade verspelen, en de Rechter van hemel en aarde in de armen lopen. Ze zouden voor eeuwig omkomen.

Felix is toen bang geworden.

Hij zag een ogenblik zijn verwrongen leven in het licht van Gods heiligheid.

Hij voelde zich door God aangesproken.

Het woord van God laat hem niet onbewogen. Hij wordt er onrustig van.

Dit is het critieke uur!

Het uur der beslissing!

Die vrees, die Felix overvalt, is zoiets als een plotselinge hevige pijn in uw lichaam.

U denkt: wat zal er aan schelen. U snelt naar de dokter.

Wat zal Felix nu doen?

Hij staat van z'n stoel op, en zegt tegen Paulus: het spijt me wel heel erg, maar mijn ambtsbezigheden roepen me. Ik heb heus geen tijd meer. Tot een volgende keer. Dan praten we wel eens weer.

Dit was natuurlijk een smoesje. Felix had best tijd. Maar Felix *wilde* niet!

Dat was de hemel hem niet waard, dat hij z'n zondig leven er voor moest laten staan.

Felix wilde baas blijven over zichzelf. Met dat uit-vluchtje is de duivel erg blij geweest. Was Felix boos geworden, omdat Paulus hem zo onomwonden de waarheid zei, of was hij gaan spotten, dan was de duivel een slag achter geweest.

Maar nu Felix zegt: ik heb geen tijd meer, kan hij in het oog der wereld een fatsoenlijk mens blijven, en tegelijk het Evangelie afwijzen en de hand van God wegduwen.

De geboeide kerkganger, staat hier boven. Begrijpt u? Iemand verlaat de kerk en zegt tegen z'n buurman die even mee oploopt: tjonge, wat heeft de man weer boeiend gepreekt. Maar de kerkganger zit nog even vast aan z'n geld als eerst. Hij gaat gewoon door. Geboeide kerkgan-

ger!

Felix maakte drie ernstige fouten. In de eerste plaats zei hij: tot een volgende keer, laat me zeggen: tot de volgende week, maar wie zegt u, Felix, of u de volgende week nog leeft?

Felix zei in de tweede plaats: ik zal u wel eens weer ontbieden. Hij zegt niet, dat hij door God ontboden was. Wij beschikken niet over de genade, en de tijd daarvan, maar God en Gods tijd is altijd: *heden!*

In de derde plaats dacht Felix er niet aan, dat de zonde altijd groeit. De zonde gaat altijd vaster zitten, net als een roestige spijker in een plank. Als u er vandaag niet meer buiten kunt, dan kunt u het morgen nog moeilijker.

Wilt u zich nu voor deze vergissingen wachten?

Heden, zo gij Zijn stem hoort, verhardt u niet, maar laat u leiden.

Dan zult u echt gelukkig worden.

XII EEN HEKEL AAN DE KERK

Dat is met die Onesimus een vreemde geschiedenis geweest.

U kunt daarvan iets lezen in een kort briefje in het Nieuwe Testament van de hand van Paulus, waar boven staat: brief van Paulus aan Philémon.

Daar komt ook de naam Onesimus in voor; deze Onesimus behoorde tot het huispersoneel van een vriend van Paulus, die Philémon heette.

De sociale omstandigheden waren toentertijd heel wat slechter dan nu, men had nog zoiets als slavernij. Maar onze Onesimus had het met z'n baas lang niet slecht getroffen. Z'n baas was namelijk een christen, en de christenen gingen met hun knechten heel anders om dan de heidenen.

Voor de heidense heer was de knecht slechts een ding, koopwaar.

Philémon heeft Onesimus als mens behandeld.

Maar Onesimus was een onbruikbaar en onhandelbaar mens. Dat schrijft Paulus zelf in het bedoelde briefje.

Onesimus voelde zich daar in het huis van Philémon helemaal niet thuis, 't was hem er veel te "christelijk" waarschijnlijk. Daar hield Onesimus niet van. Hij was een jongen die de ruimte wou hebben. Hij wou ook wel eens wat anders. Al dat gezeur van bijbellezen en bidden hing hem de keel uit. Het zwerversleven trok hem. En hij had veel gehoord van de prachtige wereldstad Rome, waar zoveel te beleven viel, en waar je uit kon gaan en pret kon maken, zoveel als je wou. Een prachtleventje van uitgaan met mooie vrouwen en zo en veel geld verdienen.

Totdat hij op zekere dag de benen nam. Dat was — naar de verhoudingen van die tijd — op zichzelf al een ernstig benadelen van z'n heer. Het is niet onwaarschijnlijk, dat hij nog het een en ander meegepikt heeft ook, want het was een lange reis die hij ging ondernemen.

Hij zou en hij moest naar Rome.

Rome, de stad van zijn dromen!

Hoe dat allemaal precies gegaan is in Rome, zal wel niemand kunnen navertellen dan Onesimus zelf. Maar die "memoires" van Onesimus bezitten we niet. 't Zal niet veel fraais geweest zijn, want het is in Rome op de gevangenis uitgelopen.

Nee, dit is niet iets waar de duivel mee gespeeld heeft. Dit is het spel, het blijspel van Gods genade over een zondaar, die in de goot terechtgekomen is, en die dacht in een paradijs terecht te komen.

Zal daar in diezelfde gevangenis nu ook niet de apostel Paulus zitten?

Paulus "zit" daar om een heel andere reden. Hij is er "gevangene van Christus", vervolgd om het Evangelie! Onschuldig!

Maar Onesimus zit daar als misdadiger. En in die gevangenis in Rome ontmoetten Paulus en Onesimus elkaar, de zonde en de genade!

Daar, in die gevangenis, is Onesimus zowaar weer die "dominee" in de armen gelopen, die hij zo vaak in het huis van z'n baas Philémon gezien had, en waar hij eigenlijk een hekel aan had, vroeger!

Maar nu blaast Onesimus zo hoog niet meer van de toren!

Onesimus is nu heel kleintjes geworden.

Daar zit hij nu met z'n gebroken en vergooide leven. In tranen moet hij het nu voor Paulus biechten, dat hij over de hele linie fout geweest is.

"Nee", zegt Paulus, "nee Onesimus, het is nooit te laat".

"Maar wat moet ik dan nu toch heen met m'n ellende", vraagt Onesimus met tranen in de ogen.

"Naar Jezus", antwoordt Paulus.

Het kan ook allemaal een beetje anders gegaan zijn als het hier beschreven is, maar waar is in elk geval, dat Onesimus Jezus gevonden heeft, of liever, dat Jezus Onesimus gevonden heeft.

Ook deze losbol, dit onhandelbaar stukje mens, dit boefje, die ik weet niet wat op z'n geweten had, en deswege in de gevangenis terecht kwam, is niet te laat geweest voor Jezus. Jezus neemt de zondaars aan!

Toen Onesimus z'n straf uitgezeten had, en de dag aanbrak, dat hij de cel verlaten moest, wist hij niet, wat hij beginnen moest.

In z'n oude betrekking kan hij stellig niet meer terugkomen.

"Moet je niet zo gauw zeggen", zei Paulus, toen Onesimus hem z'n nood klaagde.

"Weet je wat, ik zal je een briefje meegeven, en dat briefje moet je maar aan mijnheer Philémon afgeven".

Het is dezelfde brief in de Bijbel als waar boven staat: "brief van Paulus aan Philémon".

Daar staat o.a. van Onesimus dit in: "Onesimus, die vroeger onbruikbaar was, is nu bruikbaar geworden".

Dat is bekering.

Wie door Jezus is aangenomen, wordt een bruikbaar mens in de maatschappij.

XIII KERK OP EEN WAGEN

Men kan een hoge post bekleden in deze wereld, een man van invloed zijn, door velen worden benijd, en toch.... ongelukkig zijn. Het geluk zit nu eenmaal niet in het geld, ook niet in eer en aanzien. Dat zit veel dieper. Let u maar eens op de man, die in de Bijbel — om precies te wezen, in Handelingen 8 — u wordt aangediend als een kamerling, een rijksgrote, de "opperschatbewaarder" (wij zouden zeggen: de minister van financiën) van de Koningin der Ethiopiërs. Dat was dus niet mis! Dat loog er niet om! Op een hogere trap van de maatschappelijke ladder kun je nauwelijks klimmen. Ethiopië was een rijk land destijds, en deze minister van Hare Majesteit Candacé hoeft zich geen zorgen te maken over de schatkist. Hij hoeft zich nergens zorgen over te maken. Hij kan beschikken over vrijwel alle dingen op één na. En dat éne dat hij niet heeft, doet het 'm juist. Hij heeft geen vrede.

Hij heeft geld, een prachtbaan, veel personeel, eer en aanzien onder de mensen, maar hij heeft geen vrede voor zijn hart. Hij heeft begrepen, dat de cirkel van de wereld niet past op de driehoek van het hart. Maar wat past daar dan wel op? Daar heeft hij maar naar gezocht. Eerst op de verre en vreemde wegen van de heidense wijsheid en magie. Maar hij heeft het niet gevonden. Wie kan vrede vinden in een wereld die bezeten is door de angst voor goden en demonen?

Toen heeft hij de *reis van zijn leven* gemaakt.

Had hij niet gelezen in de historieboeken, hoe vroeger een vorstin van zijn land naar Jeruzalem gereisd was, en daar een antwoord gekregen had op de diepste levensvragen? En dat daar in Jeruzalem de tempel stond van die God, Die alléén groot was, de Schepper van hemel en aarde?

Die God zou hij willen kennen en aanbidden.

Naar Jeruzalem dus!

Daar in Jeruzalem, de stad Gods, heeft hij wel godsdienstigheid gevonden, maar niet de blijdschap in God en de vrede met God. Daar wisten de Joden in en nabij de tempel hem ook niets van te vertellen. Hij vernam wel iets van offers en gebeden en 'n hele reeks voorschriften, waaraan een mens eerst moest voldoen, wilde het met God in orde komen, maar dat was voor hem het oude heidense liedje op een Joodse wijs. Daar kwam hij geen stap mee verder. Hij vond er wel veel mensen die voldaan waren over zichzelf, maar niemand die blij was met God. Dat laatste was het nu juist wat hij zocht.

Zo dreigde de reis van zijn leven de *teleurstelling van zijn leven* te worden.

Als een gedesillusioneerd man verliet hij Jeruzalem.

Toch, al had hij de vrede met God niet gevonden, iets had hij er toch gevonden. Een boekje! Hoe dat precies in zijn werk gegaan is, weet niemand, maar deze God-zoeker heeft de hand weten te leggen op een deeltje van het Woord van God. Dat was een dure geschiedenis geweest. Een complete bijbel had niemand. Er waren alleen maar afzonderlijke delen van het Oude Testament in omloop. En deze heilige boekrollen waren schaars en duur. Maar wat gaf deze kamerling daarom. Er werd zoveel uitgegeven voor het lichaam. Waarom dan niet voor je ziel?

Tenslotte *is* een gezonde ziel meer waard dan een gezond lichaam.

Zo aanvaardt deze zoeker naar God de terugreis met het Woord van God op zijn knieën. En

maar lezen! Het ene hoofdstuk na het andere. Het is een prachtig boek, dat merkt hij wel. "Jesaja" heet het. Heel wat anders dan die lectuur thuis. Niet bepaald mooier misschien, maar anders. Je voelt zomaar dat hier geen menselijke wijsheid, maar God aan het woord is. Niettemin blijft dit boeiende boek voor hem nog een gesloten boek. Totdat bij hoofdstuk 53, als het boek nagenoeg uit is, het *wonder van zijn leven* gebeurt.

Zo op het eerste gezicht gebeurt er niets wonderlijks, maar is alles nogal gewoon.

Daar gaat een gezelschap in een reiswagen langs een eenzame weg. Een van hen zit te lezen. We kennen hem nu al zo'n beetje. Plotseling maakt de man die de paarden ment, zijn heer er opmerkzaam op, dat er iemand achter hun wagen aanholt. Zeker iemand die mee wil rijden. Natuurlijk, waarom niet? De onbekende lifter krijgt een plaatsje naast de minister. Laat dat nu ook een minister zijn, een minister van Koning Jezus. Minister betekent dienaar. Dus: een dienstknecht, een afgezant van Jezus.

Hé, leest u in de Bijbel?

Jawel, maar ik begrijp er niet veel van.

Mag ik u er iets van vertellen?

En dan vertelt hij.

Van wat daar in Jesaja 53 staat. Van dat Lam, Dat Zich liet slachten zonder Zijn mond open te doen. Dat was Jezus! Jezus had Zich laten slachten voor zondaren. Dat was de straf op de zonde, die wij verdiend hadden. Dat betekende het: De straf, die ons de vrede aanbrengt, was op Hem!

En: Hij is om onze overtredingen gewond. Toen ging de kamerling een licht op. Dat was het nu, waar hij naar gezocht had. Hij wist wel van de heilige God af, en hij wist van de zonde af en van zondaren, maar hoe die twee weer tot elkaar konden komen, dat wist hij niet. Er was voor zijn besef alleen maar een onoverbrugbare kloof, en nu zag hij ineens de brug!

Die brug was Jezus!

Wat was hij toen blij, dat hij dat bijbeltje gekocht had en dat hij die lifter-evangelist meegenomen had, die hem de Bijbel had uitgelegd, want zó had hij Jezus gevonden!

Nee, hij had Jezus niet gevonden, maar Jezus had hèm gevonden!

Als een mens God zoekt, dan is God hem altijd een slag voor, want God is bezig de mens te zoeken.

Zo gezien, krijgt dat lezen in de Bijbel en die preek over een tekst uit de Bijbel toch een bijzonder perspectief.

Dat is nu niet zo "gewoon" meer — tegen de achtergrond van de zoekende God.

In dat zoeken van de mens bewandelt God vreemde wegen en wij zouden haast zeggen, overbodige wegen.

Moet u maar eens opletten.

Het gaat hier om één mens. Een enkeling, die bovendien kleurling is ..... een Ethiopiër! Maar wat geeft God daarom? Elk mens vertegenwoordigt voor God een grote waarde. Een mensenziel is kostbaar.

Daarom wordt voor één mens hemel en aarde bewogen.

Aan dat eenvoudige liftje was al een en ander voorafgegaan.

Eerst laat God deze man helemaal uit Ethiopië komen, terwijl hem onder de bedrijven door al een bijbeltje in miniatuur in handen *is* gespeeld. Dan laat God de uitlegger van de Bijbel — Filippus heet hij — uit Samaria overkomen. Intussen had God ook al een engel uit de hemel naar de aarde gestuurd, om aan Filippus te zeggen, dat hij zich begeven moest naar de weg van Jeruzalem naar Gaza, waar die andere minister langs zou komen. En tenslotte kwam de Heilige Geest er ook nog aan te pas, die Filippus de ingeving gaf om de hand op te steken toen die reiswagen uit Ethiopië passeerde.

En dat allemaal voor die éne mens!

U merkt dus, daar kwam heel wat voor kijken.

God heeft er wat voor over, dat één zondaar behouden wordt. Dat laat Hem lang niet onverschillig!

Maar — als wij daar nu wat van mogen zeggen — het had toch veel eenvoudiger gekund. Dit is nogal een omweg! Als er dan toch een engel aan te pas moest komen, waarom die dan niet rechtstreeks naar die Ethiopiër gestuurd? Wie kan er nu beter en mooier preken dan een engel! En als de Heilige Geest er bij moet komen, waarom krijgt Filippus van Hem een ingeving, en waarom de kamerling niet? De Heilige Geest Zelf heeft de Bijbel geschreven en kan die dus Zelf ook het beste uitleggen.

Wat een omslag! Moet daar nu persé die Filippus bij? Altijd weer die dominee en de Bijbel en de kerk. Met die twee: een boekrol en een dominee, wordt de Ethiopiër afgescheept, en van al dat mooie, die engel en zo, krijgt hij niets te zien!

Nee, dat is ook zo!

Maar hij kreeg Jezus te zien!

U kunt natuurlijk wel zeggen: God had dat anders kunnen doen. Hij kan iedereen overal bekeren zonder tussenkomst van de kerk en de Bijbel en de dominees.

U hebt volkomen gelijk.

Maar u hebt er niet mee te maken, wat God allemaal *kan*, maar hoe Hij het *wil*. En dan gaat dat zó: u krijgt geen hemelse stemmen, en u ziet geen engelen, maar u wordt eenvoudig met de neus op de Bijbel gedrukt, en u wordt uitgenodigd naar de kerk te komen, om de Bijbel te horen uitleggen.

Zó is de kamerling uit Ethiopië tot Jezus gekomen.

Zo eenvoudig en wonderlijk!

Hij is als een rijk man in zijn land teruggekeerd. Nu niet rijk aan geld, maar rijk in God. Maar het was hem dan ook ernst, en hij nam een bijbel mee op reis. Bespottelijk gewoon. Wie gaat er nu in de trein de Bijbel zitten lezen! Dan koop je de Telegraaf of de Lach of Margriet. Als je naar het ziekenhuis gaat om geopereerd te worden, neem je nog niet eens een bijbel mee. En dat kon wel eens een laatste reis worden.

Wie zoekt, die vindt. Maar het staat te vrezen, dat de meesten van ons nog niet eens aan het zoeken toe zijn.

Zouden we daar niet eens mee beginnen?

Want zo kan het beslist niet langer.

Maar zoekt u het dan niet op verre en vreemde wegen.

Eenvoudig de bijbel openslaan en naar de kerk gaan.

Jesaja heeft 66 hoofdstukken en in hoofdstuk 53 vond onze reiziger Jezus. Niemand weet hoeveel hoofdstukken uw levensboek bevat. Misschien is u met het laatste hoofdstuk bezig.

Straks staat er: einde.

Wacht u dus niet langer.

XIV ALZO DORST MIJN ZIEL NAAR GOD

De meest geliefde psalm is die van 't hijgend hert.

We zeggen aan God, dat we dorst hebben, maar daar is vaak niets van waar.

Wij spreken nu van een vrouw, die wèl dorst had.

Vóórdat u dit gaat lezen, moet u eerst eens dat prachtige vierde hoofdstuk van het Evangelie naar Johannes opslaan en stil voor u zelf lezen.

Als u dit gelezen hebt, zult u de opmerking maken, dat hier verteld wordt van een "man" die dorst had, en dat was Jezus. Hij had een lange tocht gemaakt en was vermoeid en dorstig bij de Jacobsbron, in de nabijheid van Sichar gaan zitten.

Er brandde echter nog een ander dorst in Hem, namelijk de dorst naar zielen. Het was Hem feitelijk niet om een dronk water te doen, maar om de ziel van een zondares, die zo aanstonds zou komen, wist Hij, om water te putten.

Die vrouw die wij gewoonlijk betitelen als de Samaritaanse vrouw, had ook dorst. Een andere dorst dan de lichamelijke. Een die veel dieper ingrijpt. De dorst van het lege, vermoeide, schreiende hart.

Daar praat zij niet over, althans niet direct. Over zulke intieme dingen praat je niet met anderen, tenminste niet met een vreemde.

Zij heeft die dorst eerst pogen te lessen en dat vragende hart zoeken te bevredigen, door het "leven" in te gaan en van dat "leven" te drinken en te genieten, wild en hartstochtelijk. Nu nog, op dit moment, "leeft" zij met een man. Het is geen huwelijk, maar een "verhouding". En vóórdat deze man aan bod kwam, waren er al vijf versleten. Het is zonder meer duidelijk, dat die vijf voorgangers niet allemaal gestorven zijn. Het is zelfs zeer twijfelachtig of het wel "echtgenoten" geweest zijn. Als een vlinder fladderde zij van de een naar de ander. Totdat hij er genoeg van kreeg, of zij ... zo ging dat.

Deze vrouw heeft uit ervaring geleerd, wat Jezus zei: die van *dit* water drinkt, zal weer dorst krijgen. Noem dit water hartstocht, de jolijt of het geld of hoe dan ook, maar het is altijd zó: hoe meer je er van drinkt, hoe meer dorst je krijgt. Totdat je het niet meer uithoudt. Dat je er zelf van gaat walgen en het je tot hier is gaan zitten. En de teleurgestelde en zwaar beschadigde mens, wiens dorst niet gelest is, een uitweg zoekt, en alles wil doen, als hij maar uit dat moeras komt.

Zover schijnt het dan nu met deze "Samaritaanse vrouw" gekomen te zijn.

Zij zit in het moeras en wil er wel uit, maar weet niet hoe, en zij praat er niet over, want over zulke dingen praat je niet met anderen.

Voor Jezus is niemand te diep weggezakt.

De Heiland rept van dat "weggezakt zijn" met geen woord. Geen enkele zinspeling zelfs op haar "verleden", laat staan een waarschuwing. Zelfs laat Hij niet merken, dat het Hem om haar ziel te doen is, en Hij begint heel alledaags over de warmte en het dorstige weer, en of Hij alstublieft wat mocht drinken, en of zij wel zo vriendelijk zou willen zijn ... Wie een gunst vraagt, is op dat ogenblik de mindere, en wie de gunst bewijst, de meerdere. Wat een tact van Jezus, dat naar boven halen van de ander, alleen al door dat: "zoudt u zo vriendelijk willen zijn", en: "dank u wel!". En dat nog wel van een Jood, die zich te voornaam pleegt te voelen om met een Samaritaan te praten. Zo is er direct al vertrouwen gewonnen en kan het

gesprek vlotten. Men komt, zoals dat gaat, van het een op het ander, en voor ze er om denken, zitten ze midden in de problemen en gaat het allang niet meer over water en zo, maar over de vragen van "het eeuwige leven". Jezus zegt zo in het gesprek, dat Hij over veel hogere en waardevoller dingen beschikt dan wat de tijdelijke honger en dorst stilt. Hij bedoelt natuurlijk de vrede met God en de vergeving der zonden, een nieuw leven en uitzicht op de hemel, en dat is het wat die vrouw nu stil maakt en aan het denken zet. Want dat is het, voelt ze intuïtief, wat zij nodig heeft en wat haar gelukkig maken zal. En dan komt ineens de schreeuw als van een drenkeling in nood: Heer, geef mij dat!

Merkt u, hoe de rollen omgekeerd zijn? smeekt..... mag ik alstublieft?

Dit is het punt, waar Jezus de Samaritaanse vrouw, u en mij en liefst alle zondaren en zondaressen wil hebben.

God, wees mij, zondaar, genadig, en geef mij Uw heil.

Dan komt het onbegrijpelijke.

Jezus zegt niet, zoals zo dikwijls: vrouw, uw zonden zijn u vergeven, of: kom en volg Mij.

Jezus zegt: Ga heen!

Zij wordt weggestuurd!

Nee, gelukkig niet voor altijd. Zij mag weer terugkomen. Maar ze moet eerst haar man roepen. Ga heen, roep eerst uw man en kom dan terug!

Het was niet, althans niet direct, Jezus' bedoeling, die man er ook in te betrekken, maar die "man" was, u herinnert het zich, haar "zonde". Dat was haar "verhouding". Dat was de zere plek in haar leven. En daar moet ze nu eerst mee tot Jezus komen, met haar zonde. Daar wilde Jezus om tactische redenen niet mee beginnen. Maar het moet er toch toe komen nu! Want Jezus is de Heiland voor zondaars. Hij wil zondaars redden. Maar dan moeten die zondaars met hun zonde ook voor de dag komen. Die zonde mag geen stiekeme "verhouding" blijven. Nee, zó gaat dat niet. Wie genade vraagt, en dan naar huis gaat om het oude leven op dezelfde voet voort te zetten, kan geen genade ontvangen.

Het komt nogal eens voor, dat mensen, die op de zere plek in hun leven gewezen worden, daardoor min of meer in het nauw gebracht, een uitvlucht zoeken. Ze willen het maar liever over iets anders hebben.

Het schijnt met de Samaritaanse ook die kant uit te gaan.

Ze begint te begrijpen, dat Jezus haar dóór heeft. Hij weet alles van haar en er is niets te verbergen.

Here, zegt ze dan, ik merk dat Gij een profeet zijt, en nu is er een strijdvraag over de kwestie waar men moet aanbidden. Wij, Samaritanen, zeggen: hier, en gij, Joden, zegt: in Jeruzalem. Wie heeft nu gelijk?

Ziezo, hiermee is dat vervelende onderwerp, van haar "man", van de baan. Is dit niet een prachtige afleidingsmanoeuvre? Een uitvlucht naar de theologie, van een listig vrouwenhart?

Nee, dat is het niet!

Het is wel een vlucht.

De vlucht naar..... het gebed!

Ze is door Jezus zo maar ontmaskerd en heel dat verzondigde leven grijnst haar aan. Nu is er

maar één weg meer om uit dit moeras te komen. Zal er een streep door haar schuld gehaald worden, en zal ze een ander leven gaan leiden, dan moet ze doen, wat ze wellicht al jaren niet meer gedaan heeft..... bidden!

Leer mij, arme dwaas, waar en hoe en wat ik bidden moet!

Deze biddende vrouw heeft gevonden, en straks belijdt zij, dat Jezus de Heiland der wereld is.

Ze was gekomen om uit de Jacobsbron te putten, en zij heeft geput uit de fonteinen des heils.

Aan die hele kruik denkt zij niet meer.

En heeft Jezus eigenlijk wel water gekregen? Nee, daar is nooit meer aan gedacht. Hij is met Zijn dorst achtergebleven. Hij zou nog veel meer dorst lijden. De dorst van de hel, dat verschrikkelijke dorstlijden in de eeuwige vlam, om Zijn belofte waar te maken aan elke zondaar en zondares die knielt bij het kruis: Wie gedronken heeft van het water dat Ik hem zal geven, zal geen dorst meer krijgen in eeuwigheid.

XV KERKGANGERS IN ONRUST

Lucas vertelt ons in zijn evangelie van een vrouw, die iets kwijt was. Een penning namelijk. Ze had er tien, maar een ervan was zoekgeraakt. Maar dan ook zo grondig zoekgeraakt, dat ze het geldstukje nergens meer vinden kon. U weet wel, hoe dat gaat. Je haalt alles overhoop, speurt op de onmogelijkste plaatsen, en zegt telkens weer tegen jezelf: ik begrijp er niets van. Intussen groeit de onrust. Temeer als het verloren voorwerp waardevol is. En dat was het in dit geval. We zullen straks horen waarom. De vrouw besluit dan ook, het er niet bij te laten zitten. Ze weet: wat het huis verloren heeft, geeft het huis ook terug! Een lamp wordt aangestoken (het was donker in de oosterse huizen) en heel het huis wordt "met bezemen gekeerd". Alle hoeken en gaten worden zorgvuldig nagezocht. En ziedaar! Hoe het kleinood dáár nu terecht kon komen, weet ze zelf niet, maar ze héeft 't. Ze is verrukt! De hele buurt moet er aan te pas komen, om in haar blijdschap te delen! Daar moet eens op getracteerd worden! Je moest eens weten, hoe ik in zorg gezeten heb, zegt ze tegen haar vriendinnen. Ik kon er gewoon niet meer van slapen.

Maar dat is nu gelukkig weer voorbij.

Het is een pak van mijn hart!

Er is vandaag geen gelukkiger vrouw op de wereld: "ik heb de penning gevonden, die ik verloren had".

U zoudt zeggen: wat een drukte om één zo'n penning!

Ja, maar wacht u eens even! Ook al was 't maar een gewoon geldstukje, dan vertegenwoordigde één penning voor een vrouw uit de arbeidersstand nog een klein kapitaaltje. Eén penning was een dagloon! Kennelijk was het een arbeidersvrouw, want zij roept de buren er voor bij elkaar, en in een "deftige" straat ken je de buren nauwelijks.

Maar het was bovendien geen gewone penning!

Vooreerst was het in het Oosten geen gewoonte, dat de man z'n weekloon aan de vrouw overdroeg voor de huishouding. Daar zorgde de man zelf voor. En dat kleine feestje met de vriendinnen en de buren: hebt u daar wel aan gedacht? Dat kostte ook wat!

Nee, die angst van het zoeken en de uitbundige blijdschap bij het vinden kunt u alleen maar verklaren vanwege het *bijzondere* van die penning. Vaak kreeg de vrouw in het Oosten van haar man als huwelijksgeschenk een bruidsketting. Zij gebruikte die als hoofdtooi. Zo'n bruidsketting was samengesteld uit muntstukjes. Het getal tien is niet toevallig. Had deze vrouw er niet precies tien? De Oosterling leeft bij de symboliek. Tien is het getal der volkomenheid. De bruiloftsdag voltooit het geluk. Dan siert de tiendelige bruidsketen het hoofd der bruid.

Die penning is de kostbare schakel van het bruidsjuweel. De vrouw mist nu één schakel! Is het niet om je naar te schrikken, als dit verlies wordt ontdekt? Ze houdt er nog negen over! Ja, natuurlijk houdt ze er nog negen over. Dat kan een kind uitrekenen! Maar wat betekenen die negen zonder de tiende? Ze betekenen niets. U kunt gerust zeggen: ze zijn waardeloos. Door het ene verlorene is het geheel geschonden. Het is om te schreien!

Het ergste was, dat zij zelf schuld had aan het verloren raken van die penning.

Er staan in de buurt van deze "gelijkenis van de verloren penning" nog twee soortgelijke verhalen. Het ene gaat over een schaap en het tweede over een zoon. U hoort de herder

juichen: ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren *was.* U hoort de vader juichen: mijn zoon *was* verloren en is gevonden. Maar de vrouw zegt: ik heb de penning gevonden, die *ik verloren had.* U hoort daar iets van zelfbeschuldiging in. *Zij* had er beter op moeten passen. Zij is er wat slordig mee omgegaan. Zo'n kostbaar sieraad laat je zomaar niet ergens slingeren! Dit zou op de dag van de bruiloft niet gebeurd zijn! En in de wittebroodsweken ook niet! Zit er iets meer achter dit geschonden bruidssieraad? Is er iets meer kapot, behalve de bruidsketting? Is er niet alleen een schakel, maar soms ook een stukje huwelijksgeluk verloren? Dat kan toch! Kan die angst en die onrust bij het zoeken een beetje angst geweest zijn voor de ontdekking? Dat haar man op een keer zal zeggen: waar is toch die bruidsketting? Ik zie je die nooit meer dragen. Geef je soms niet meer om me? Schuilt hier iets achter van: dit heb ik tegen u, dat gij uw eerste liefde hebt verlaten?

Dit zijn maar een paar vragen!

De Heiland heeft op de gelijkenis van die zoekende vrouw deze toepassing gemaakt: "Alzo is er blijdschap bij de engelen Gods over één zondaar die zich bekeert".

Wij denken bij die "zondaar" dan meestal aan die penning, want die penning was immers verloren. Een zondaar is ook verloren, en die moet weer opgezocht worden. En als die weer terecht komt, zijn alle engelen in de hemel blij. Sommige mensen zijn daar helemaal niet blij om. Die schijnen te vrezen, dat er te veel mensen in de hemel zullen komen. Maar de engelen en de Here Jezus zijn daar helemaal niet bang voor. Hoe meer mensen zich bekeren, hoe liever zij het hebben.

Maar nu lopen wij gevaar, die *vrouw* een beetje uit het oog te verliezen.

Toen Jezus zei, dat er blijdschap bij de engelen was over één zondaar die zich bekeert, kan Hij evengoed aan die vrouw gedacht hebben. Zij *was* wel niet verloren, maar zij *had* iets verloren, en dat kan haast even erg zijn.

Zij was iets kwijt.

En wat ze kwijt was, was geen "kleinigheid", maar iets zeer kostbaars. Zo kostbaar, dat alle schakels, die ze overhield, hiermee meteen hun glans en waarde verloren. En de oorzaak van het kwijt zijn van dat kostbare was eigen schuld, zo hebben we vernomen. Het was slordigheid. Ze gaf er niet zoveel meer om als vroeger.

Lijkt u soms een beetje op deze vrouw?

Is u misschien ook iets kwijt geworden? Nee, nu moet u niet denken aan geldstukken of andere waardevolle voorwerpen. Dat is in onze "gelijkenis" allemaal beeldspraak, en daar moeten we nu eens bovenuit komen. Er zijn andere dingen, die veel kostbaarder zijn, en die u langzamerhand kunnen zijn ontglipt zelfs zonder dat u er erg in had.

Wat kan dit zijn?

Wel, uw geloof in God en uw liefde tot de Heiland!

Er is een tijd geweest, dat u zich daar gelukkig in voelde.

Jezus uw Bruidegom en u de bruid! Weet u nog wel?

Zo langzamerhand is daar de klad in gekomen. Dat mooie is voorbij. U werd door allerlei andere dingen in beslag genomen. U is iets kwijt! Denkt u niet, dat dit "iets" een bijkomstigheid is. Weet u nog wel van die bruidsketting? Die éne, kleine verloren schakel

verleende waarde aan het geheel. Zonder die schakel was hetgeen overbleef, waardeloze rommel.

U moet dus niet gaan tellen, hoeveel u nog overhield. Dat is misschien nogal wat. U hebt een goed huwelijk. Uw kinderen zijn gedoopt. Ze gaan naar de christelijke school. U gaat nog wel eens naar de kerk, of u luistert naar de radio! U kunt zo doorgaan. En u haalt de negen penningen wel.

Maar de tiende, waar het juist op aan komt? Die penning met het opschrift: de Liefde. Waar is die?

Al ware het, dat ik dit en dat en noem maar op hoeveel, had, maar de *liefde* niet, ik ware *niets.*

U moet zich dus bekeren.

En daar zijn de engelen dan blij om.

Wat wij tot nog toe gezegd hebben over die vrouw en die penning is nog niet af, dat voelt u wel.

Wij hebben over die vrouw "die iets kwijt was" zelfs het voornaamste nog niet gezegd. Dit namelijk, dat zij het beeld vertoont van de kerk.

In Lucas 15, waar deze gelijkenis in voorkomt, staan nog twee gelijkenissen die betrekking hebben op het "zoeken van het verlorene", n.1. van het verloren schaap en de verloren zoon.

In de laatste gelijkenis is de Vader Degene die zoekt. In de eerste is het de "Goede Herder", dat is dus de Zoon. In deze middelste is het de kerk, die woon- en werkplaats van de H. Geest is en die nu in het opsporingswerk wordt ingeschakeld.

Het beeld van de kerk als "vrouw" is niet vreemd. Dat komt meermalen in de Bijbel voor.

In deze gelijkenis komt de kerk niet op haar voordeligst uit.

Zij heeft haar eerste liefde verlaten.

Zij is door slordigheid en nalatigheid medeplichtig aan het verloren raken van kostbare zielen.

Dat zal niemand wel tegenspreken.

Hebben wij altijd zo goed opgepast, dat er niets verloren ging? Hebben wij door onze godzalige wandel anderen voor Christus gewonnen? Zagen de zoekende zielen in ons de geloofsblijdschap, die jaloers maakt?

Het lijkt er niet op.

Die kerk wordt dus in staat van beschuldiging gesteld. Zij heeft de bekering even hard nodig als de wereld. Zo gaat dat nu: de gezochten en de zoekenden, zij moeten zich allen bekeren!

Maar dat moment komt gelukkig ook.

De "vrouw" komt op een goede dag tot de ontdekking, dat ze iets mist. Ze komt tot zichzelf. Ze komt tot zelfbeschuldiging om haar slordigheid. Er komt iets van verontrusting.

Gelukkig!

Nu kunnen wij nog rustig iets gaan zeggen over die penning.

Hoe wij 't ook wenden of keren, die penning blijft in het raam van de gelijkenis toch beeld van de "verloren zondaar". 't Is ook een mooi beeld, want zoals op zo'n geldstuk het beeld van de keizer was afgedrukt, zo draagt ieder mens, hoe diep in de modder weggerold, de beeltenis van zijn Koning.

Hij is naar Gods beeld gemaakt.

Daarom is elke mensenziel zo kostbaar.

In de gelijkenis valt het accent van de "kostbaarheid" iets anders.

Die schakel is zo kostbaar, omdat die het geheel *completeert.*

Zonder die ontbrekende schakel is de bruidsketting *niet compleet.*

Het verlorene dat gezocht moet worden, is dus geen toevoegsel of aanhangsel, maar het hoort er bij. De kerk is niet compleet als en zolang dat verlorene niet gevonden is.

Wij kunnen nu in dit verband een min of meer dogmatisch betoog gaan opzetten over het getal der uitverkorenen, dat eerst compleet, vol moet zijn, alvorens de kerk "af" is, en het gehele gebouw voltooid.

Wij doen het nu liever met een beeld.

De kerk is — en ook dat beeld is schriftuurlijk — een huisgezin.

Stel u nu een gezin voor met kinderen, waarvan er een afgedwaald is. Het wordt laat in de avond en nog is de kleine niet thuis. Blijft dan iedereen rustig thuis zitten? Zeggen de ouders: als het kind naar huis wil komen, welnu, de deur staat open, en anders kan het aanbellen?

Natuurlijk niet!

Ze gaan er allemaal op uit, vader, moeder en de oudere broers en zusters. En de politie wordt er mee in kennis gesteld, en er komt een S.O.S. voor de radio.

Heel het gezin is in onrust, omdat het gezin niet compleet is. En zolang er nog één weg is, kunnen de anderen zich niet in behagelijke rust warmen bij het haardvuur.

En zo komen we langs een omweg en via die penning toch weer bij die vrouw terecht. Dat wil zeggen: we komen weer bij ons zelf uit!

Is u niets kwijt?

Goed, u is uw geloof niet kwijt. En u hebt uw Heiland ook wel lief. Maar hebt u uw naaste lief? Uw buurman, die "nergens aan doet", uw collega, die met de kerk heeft afgerekend? Kunt u er rust bij hebben, dat er zielen verloren gaan?

Hebt u eigenlijk uw kerk en uw Heiland wel lief?

Want uw kerk blijft een incompleet gezin, en uw Heiland kan nooit wederkomen in glorie, zolang deze incomplete toestand bestendigd blijft, en zolang er nog "een van deze kleinen" verdwaald is.

Daarom moet een grote onrust de kerk overvallen.

Zij kan en durft de Bruidegom niet onder de ogen te komen, zolang de bruidsketting in stukken en brokken ligt.

Tot elke prijs moet de verloren schakel gevonden.

En door deze onrust komt de kerk tot rust.

XVI ZÈLFS OUDEJAARSAVOND NIET NAAR DE KERK

De Here Jezus heeft eens een geschiedenis verteld van een man, die bijna rentenier geworden was. 't Is nogal een tragisch verhaal, want 't is bij dat "bijna" gebleven. Hij kreeg namelijk toen hij nog midden in de bouwplannen van een riante villa naast z'n nieuwe schuur was, een hartaanval of zoiets, en toen was het ineens uit! Maar ja, u weet, zo is het leven!

U kunt dit kleine stukje levensdrama nalezen in Lucas 12:13—21. U moet dit vooral niet nalaten.

De man was al z'n leven boer geweest.

Het was hem altijd meegelopen.

Toen dacht hij er over, er maar eens mee op te houden. Er is een tijd van komen en van gaan, en een mens kan niet altijd blijven doorploeteren. Het was weer een bijzonder goed jaar geweest, en als hij alles goed narekende, kon hij nu wel van z'n rente leven. Hij zou het zelfs royaal kunnen doen, moest hij toegeven. Hij zou eerst de zaak nog wat reorganiseren, want de oogsten der laatste jaren waren zo rijk geweest, dat de oude schuren de voorraden niet meer konden bevatten. De hele boel moest maar tegen de grond, want van restauratiewerk hield hij niet. Hij was een vooruitstrevende boer, en als z'n zoons straks de boerderij overnamen, zou het een modern bedrijf moeten zijn, naar de eisen des tijds ingericht. En dan, zoals gezegd, voor hem zelf een riante villa vlak in de buurt, dat was altijd z'n ideaal geweest.

We vernamen al, dat er nooit iets van gekomen is. De oude boer was zo ineens, plotseling, uit de tijd.

De Bijbel zegt het zo: "Maar God zeide tot hem: gij dwaas, in deze eigen nacht wordt uw ziel van u afgeëist, en wat gij gereedgemaakt hebt, voor wie zal het zijn?".

Máár God!

God was er dus ook nog, en dat "maar" van God haalt gewoonlijk heel wat strepen door de rekening!

God zeide tot hem: gij dwaas!

Wij dachten nu net, dat deze energieke boer zo vooruitstrevend was, maar God zal het wel beter weten, en Die zegt:

Gij dwaas!

Deze aanspraak voorspelt niet veel goeds voor deze man na de dood.

Er staat alleen maar in de Bijbel, dat z'n ziel afgeëist zal worden. Meer niet!

Maar.....

"Ik vrees voor hem, dat hij zijn goede zorgen
slechts tot en met de dood heeft uitgestrekt
Het brood voor heden en de huur voor morgen
en dat verzekering niet alle schade dekt.

Ik vrees dat hij alleen en zeer verlaten
het goddelijk gericht moest ondergaan.
Wat kan in dit gericht een mens nog baten
als Jezus Zelf niet voor hem in wil staan?"

Als ik de levensgeschiedenis van deze geslaagde boer nog eens rustig nalees, moet ik toegeven, dat hij nooit een misstap heeft begaan. En 't kapitaal, waarvan hij rentenieren wilde, heeft hij niet gestolen, maar door hard werken verdiend.

Nu mens, waar praat ge dan over?

Ja, waar praat ik over! Waar praat Jezus over? Hij praat over een mens, die zich een goed bestaan had verworven, en door iedereen werd benijd, een doorgewinterde boer, die heus niet dom was, en die goed rekenen kon.

Nee, dom was hij niet, alleen maar dwaas!

Want hoewel z'n boeken keurig klopten en de cijfers niet logen, had hij één fout gemaakt, één kapitale fout, één geweldige blunder.

Niet, dat hij iets ergs op zijn geweten had, nee, dat helemaal niet.

Hij had niets gedaan, maar iets nagelaten.

Hij had iets vergeten, nee, hij had Iemand vergeten.

Hij had God vergeten.

Ik wil hier nog eens even herhalen wat u reeds eerder gevraagd was, of u de geschiedenis zelf eens wilt nalezen in Lucas 12. Dan komt u tot de ontdekking, dat deze boer nogal erg "ikkerig" was. Als hij zijn toekomstplannen aan het overleggen is, dan is het allemaal "ik" wat de klok slaat.

De woorden ik en mij leest u niet minder dan zeven maal: "Ik zal dit doen en ik zal dat doen", en het is alle maal van hem.....

Hij beschikt souverein over de graankorrels, waarvan hij er niet één heeft kunnen laten groeien!

God bestaat niet, althans, met Hem wordt geen rekening gehouden. God is nul in het cijfer. God is lucht!

Deze man heeft dus alleen voor zichzelf geleefd, en hij heeft niet voor God geleefd. En dat is het nu, waar God Zich zo verschrikkelijk boos om maakt. Want wij zijn door God geschapen en moeten dus voor Hem leven.

> Neem mijn leven, laat het, Heer,
> Toegewijd zijn tot Uw eer.

Bovendien is alles wat wij bezitten niet van ons zelf, maar van God. Als wij doen alsof alles van onszelf is, bestelen wij God.

En tenslotte — en dat is eigenlijk het voornaamste: God heeft ons geschapen met een lichaam en met een ziel. Als wij alleen maar voor ons lichaam zorgen, dat netjes gekleed en gevoed moet worden, dan laten we onze ziel verhongeren. Maar die ziel is ook van God, evenals uw kind een schepsel van God is. Uw ziel laten doodhongeren is net zo erg als uw kind laten doodhongeren.

U merkt dus wel, in wat voor grote zonde iemand kan leven, ook al denkt men algemeen: daar is op die man of die vrouw niet dat te zeggen.

En dat hetgeen men dan een geslaagd leven noemt, een mislukt leven kan worden.

Er worden heel veel zonden begaan, maar deze zonde van het vergeten van God is wel de meest verbreide.

Niettemin is de Here bereid alles te vergeven en uw leven te vernieuwen, als u Hem alles belijdt, en Hem vraagt of het nu een beetje anders mag gaan.

Wacht er niet te lang mee.

Want u herinnert zich: voor onze rentenier-boer kwam de dood ook zo onverwacht. En.....

> "Wat kan in het gericht een mens nog baten
> als Jezus Zelf voor hem niet in wil staan?"